

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*UPRAVE ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
KANĀELARIJA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
UPRAVE ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE
ZA 2021. GODINU

Broj: 03-16-1-1013/22

Sarajevo, juli 2022. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	3
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	3
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II	PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)	7
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	KRITERIJI	8
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	8
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	12
3.1.	Organizacija i rukovođenje	12
3.2.	Finansijsko upravljanje i kontrola	13
3.3.	Interna revizija.....	14
3.4.	Prevenција korupcije	14
4.	BUDŽET	14
4.1.	Aktivnosti iz okvira nadležnosti.....	15
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	16
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	17
5.1.1.	<i>Bruto plaće</i>	17
5.1.2.	<i>Naknade troškova zaposlenih</i>	19
5.1.3.	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	20
5.1.4.	<i>Višegodišnja kapitalna ulaganja</i>	20
5.1.5.	<i>Donacije i grantovi</i>	27
5.2.	Pregled prihoda i primitaka	27
5.2.1.	<i>Prihodi od такси</i>	27
5.3.	Bilans stanja	28
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA.....	30
7.	JAVNE NABAVKE	34
7.1.	Nabavka usluge štampanja i isporuke akciznih markica	35
7.2.	Nabavka dijelova i vršenja usluga održavanja ostalih motornih vozila RC Mostar	36
7.3.	Nabavka metalnih carinskih plombi	36
8.	OSTALO	37
8.1.	Upravni odbor Uprave.....	37
8.2.	Sudski sporovi	39
8.3.	IT revizija.....	40
9.	KOMENTARI	41
PRILOZI	41

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Uprave za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu: Uprava)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Uprave prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Uprave u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Uprave je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Uprave za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Uprave za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Uprave u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Postojeći Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji ne odgovara stvarnim potrebama Uprave što ima za posljedicu neusklađenost između broja radnih mjesta sistematizovanih po istom i broja zaposlenih koji stvarno obavljaju poslove u organizacionim jedinicama, zbog čega je sačinjen Prijedlog novog pravilnika i dostavljen Upravnom odboru na usvajanje (tačka 3.1. Izvještaja);*
- *Uprava još uvijek nema izgrađen sistemski pristup kontrole naplate prihoda od administrativnih taksi, u pogledu informatičkog načina sravnjenja prihoda o naplatama iz Glavne knjige s evidentiranim uplatama (tačka 5.2.1. Izvještaja);*
- *Utvrđene nepravilnosti i nedostatke prilikom zapošljavanja osoba na određeno vrijeme, angažovanja osoba po osnovu ugovora o djelu i provođenja internih premještaja i unapređenja (tačka 6. Izvještaja);*
- *Slabosti i nedostaci u postupcima javnih nabavki (tačka 7. Izvještaja);*
- *Upravni odbor Uprave nije postupio u skladu sa članom 35. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja koji definiše vanjski pregled (tačka 8.1. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Uprave je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Uprave, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 20.7.2022. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)

Izveštajem o obavljenoj reviziji za 2021. godinu obuhvaćeno je deset preporuka. Svih deset preporuka je dato zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja datih preporuka, četiri preporuke se odnose na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane i u prethodnim izvještajima, tj. nije bilo značajnijih promjena u cilju njihovog otklanjanja te su, shodno tome, preporuke ponovljene u 2021. godini.

U tabeli koja slijedi (Tabela 1.) prikazani su podaci o datim preporukama za 2021. godinu.

Br. prep.	Tačka izvještaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ²	
			Finansijski izvještaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	5.1.1.	Bruto plaće - dodatak na plaću		●		●
2.	5.1.4.	Višegodišnje kapitalno ulaganje		●		●
3.	5.2.3.	Prihodi od taksi		●	●	
4.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih osoba		●		●
5.	6.	Zapošljavanje na određeno vrijeme		●		●
6.	6.	Privremeno obavljanje poslova		●	●	
7.	7.	Javne nabavke		●	●	
8.	7.	Javne nabavke		●	●	
9.	8.1.	Upravni odbor Uprave		●	●	
10.	8.2.	Sudski sporovi		●	●	

Tabela 1. Preporuke za 2021. godinu

² Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu³
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o internoj reviziji
- Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH
- Zakon o Upravi za indirektno oporezivanje
 - Pravilnik o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim osobama Uprave
 - Pravilnik o premještanju zaposlenih u Upravi.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Uprave za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje sa skretanjem pažnje na evidentiranje kapitalnih izdataka koji po svom karakteru predstavljaju tekuće izdatke (održavanja carinskog i poreznog podsistema) i pozitivno mišljenje na usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, uz skretanje pažnje na: neefikasnost važećeg Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, zapošljavanje na određeno vrijeme bez provođenja konkursne procedure, nerealizovanje višegodišnjih kapitalnih ulaganja za nabavku i opremanje objekta za Glavni ured i Regionalni centar Banja Luka, sistem kontrole naplate prihoda od administrativnih taksi koji i dalje nije

³ Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je finansiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom finansiranju donesenim na osnovu odobrenog budžeta za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

na zadovoljavajućem nivou, slabosti i nedostatke u postupcima javnih nabavki. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Uprava je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 2.) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizovane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u toku, ✘ nerealizovane preporuke, ② preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Potrebno je okončati započete aktivnosti sistemskog i strateškog rješavanja pitanja izmjene postojećeg ili usvajanje novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, uzimajući u obzir stvarne potrebe i postojeće analize, u cilju efikasnog funkcionisanja i razvoja Uprave.	Uprava je prijedlog novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji dostavila na razmatranje i usvajanje Upravnom odboru Uprave.	●
2.	Preporučujemo Upravi da preduzme konkretne aktivnosti na jačanju sistema internih kontrola u procesu planiranja i realizacije budžeta, te da restrukturisanje budžeta koristi u izuzetnim i nepredvidivim okolnostima i to povremeno.	Budžet za 2021. godinu nije usvojen, već je Vijeće ministara BiH donosilo odluke o privremenom finansiranju koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu, te nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	②
3.	Ponovo preporučujemo Upravi da, umjesto isplate naknada za produženi rad, razmotri mogućnost preraspodjele radnog vremena u skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH, u slučajevima kada su za to stvoreni uslovi i ukoliko okolnosti dozvoljavaju.	Na kolegiju je razmatrana preporuka u vidu zaključka da se za odobreni prekovremeni angažman koristi mogućnost preraspodjele radnog vremena. Isto nije primijenjeno, iz razloga kontinuiranog manjka zaposlenih, povećanog obima poslova te angažovanosti zaposlenih istovremeno u više poslovnih procesa.	●
4.	Ponovo sugerišemo Upravi da, u saradnji sa Upravnim odborom, dugogodišnje pitanje dodatka na plaću i broja ovlaštenih osoba riješi na zadovoljavajući način sa jasnim kriterijima, a s obzirom na nedostatke i nedorečenosti postojećih akata koji otežavaju njihovu primjenu.	Još uvijek nisu izmijenjeni akti koji definišu pitanje dodatka na plaću u saradnji sa Upravnim odborom Uprave, niti su osigurana odgovarajuća zakonska rješenja kroz izmjenu i dopunu Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH u dijelu koji definiše pravo na pojedinačni dodatak na osnovnu plaću zaposlenih u Upravi.	✘

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
5.	Uprava je dužna okončati aktivnosti po osnovu utvrđivanja činjeničnog stanja u svakom pojedinačnom slučaju vezano za ostvarivanje prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla i osigurati da se uskladi obračun i isplata troškova prijevoza na posao i sa posla sa utvrđenim stvarnim stanjem.	Uprava je nastavila da prati podatke o udaljenosti od mjesta prebivališta do mjesta rada prilikom rješavanja po zahtjevima zaposlenih korištenjem mjerljivih pokazatelja. Ova mogućnost se već od pokretanja pomenutog postupka kontrole koristi u vrijeme podnošenja zahtjeva za naknadu troškova prijevoza.	
6.	Potrebno je unaprijediti sistem internih kontrola u dijelu upotrebe vozila te osigurati primjenu Pravilnika o uslovima i korištenju službenih vozila.	Unaprijeđen je sistem internih kontrola kod popunjavanja putnih naloga za korištenje službenih vozila na način definisan internim pravilnikom.	
7.	Uprava je obavezna računovodstvene evidencije voditi u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.	U tekućoj godini nije bilo evidentiranja izdataka tekućeg održavanja na kontima kapitalnih izdataka tako da Uprava sve računovodstvene evidencije vodi u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.	
8.	Kako su projekti višegodišnjih kapitalnih ulaganja izuzetno značajni za rad i funkcionisanje Uprave, Uprava je obavezna da u narednom periodu maksimalnu pažnju posveti efikasnoj realizaciji svih navedenih projekata.	U cilju doprinosa efikasnosti realizovanja višegodišnjih kapitalnih ulaganja Uprava je preduzimala konkretne radnje koje su rezultovale završetkom radova na dva značajna granična prijelaza. Međutim, došlo je do obustave u realizovanju projekta za nabavku i opremanje objekta za Glavni ured i RC Banja Luka, te zastoja u realizovanju preostalih projekata za koje su planirana sredstva finansiranja iz Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2021. godinu, koji nije usvojen.	
9.	Potrebno je nastaviti započetu saradnju sa Ministarstvom finansija i trezora BiH kako bi se stvorile pretpostavke za unapređenje postojećeg sistema praćenja i kontrole naplate prihoda uz potrebnu informatičku podršku.	U pogledu unapređenja postojećeg sistema praćenja naplate prihoda, sredinom godine usvojen je Sporazum između MFT-a i Uprave u pogledu razmjene podataka koji se tiču uplate fizičkih i pravnih lica na JRT i evidencija koje vodi i održava Uprava.	
10.	Ne dovodeći u pitanje stvarnu potrebu za zapošljavanjem, preporučujemo Upravi da raspisivanje javnog oglasa i prijem državnih službenika provodi u skladu sa zakonskim odredbama koje odgovaraju činjeničnom stanju.	Nije bilo javnih oglasa, s obzirom na to da Uprava nije dobila saglasnost Vijeća ministara BiH za prijem zaposlenih na neodređeno vrijeme, te nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
11.	Uprava treba da, prilikom zapošljavanja putem ugovora o radu na određeno vrijeme duže od tri mjeseca, postupa u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu način zapošljavanja, poštujući princip transparentnosti.	Uprava je u više navrata podnosila Vijeću ministara BIH zahtjev za zapošljavanje po konkursnoj proceduri, ali kako nije dobila saglasnost još uvijek postoji veliki broj osoba koje rade na određeno vrijeme po tri mjeseca bez provedene konkursne procedure.	
12.	Ponovno preporučujemo Upravi da pitanje dodatka na plaću, u slučaju internih premještaja sa radnog mjesta bez dodatka na radno mjesto za koje je predviđena isplata dodatka i obrnuto, reguliše izmjenama ili dopunama internih pravila.	Nisu izmijenjena interna pravila koja definišu pitanje dodatka u slučaju internih premještaja sa radnog mjesta bez dodatka na radno mjesto za koje je predviđena isplata dodatka i obratno.	
13.	Uvažavajući složenost Uprave te realne potrebe za obavljanjem poslova koji su izvan redovne djelatnosti, i dalje smatramo kako angažovanje po ugovorima o djelu ne bi trebalo biti praksa i ovakav oblik zapošljavanja treba koristiti samo u izuzetnim slučajevima, za konkretne poslove ograničenog vremenskog trajanja koji se ne mogu smatrati poslovima sistematizovanih radnih mjesta u Upravi.	Tokom obavljanja završne revizije prezentovani su nam dokazi da je početkom 2022. godine smanjen broj angažovanih osoba po osnovu ugovora o djelu sa 39 na 13.	
14.	Prilikom imenovanja komisije za javne nabavke bilo bi korisno, uz zahtjeve u pogledu stručnosti članova, ispoštovati i princip razdvajanja dužnosti u pojedinim fazama procesa nabavki (koji obuhvata faze planiranja nabavke, provođenje samog postupka i nadzor nad realizacijom ugovorenih obaveza).	Prilikom imenovanja komisije za javne nabavke poštuje se princip razdvajanja dužnosti u svim fazama postupka javne nabavke.	
15.	Uprava je dužna voditi računa da prilikom utvrđivanja kriterija za ocjenu ponuda osigura princip konkurentnosti kao jedan od temeljnih principa Zakona o javnim nabavkama.	Procedura javne nabavke usluga održavanja i nadogradnje poreznog i carinskog softvera je u toku. Zbog uloženi žalbi, nije okončana pravovremeno te nije moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	
16.	U slučajevima kada iz objektivnih razloga nije moguće utvrditi ukupan iznos obima usluge ili roba, Uprava treba od dobavljača zahtijevati pregled cijena robe za koju se može pretpostaviti da će biti neophodna u periodu realizacije okvirnog sporazuma.	Uprava je vršila procjenu ukupne vrijednosti usluga ili roba kao pretpostavke za odgovarajuće praćenje realizacije zaključenih okvirnih sporazuma.	
17.	Uprava treba prije pokretanja procedure javnih nabavki istražiti tržište te kroz planiranu vrijednost nabavke osigurati da odstupanje između dostavljenih ponuda bude minimalno u odnosu na planiranu vrijednost te na taj način ne dovede u pitanje zaključivanje ugovora ukoliko planirana sredstva nisu dovoljna.	Uprava je prije pokretanja većine procedura javnih nabavki istraživala tržište, čime je osigurana dostatnost planiranih sredstava. U postupcima javnih nabavki značajnijih vrijednosti kod kojih je predmet nabavke i dalje izložen kontinuiranim promjenama cijena postoji potreba za dodatnom pažnjom prilikom procjene planirane vrijednosti.	

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
18.	Prijeko je potrebno izvršiti detaljnu analizu postojećeg stanja svih sudskih sporova, analizu urednosti i ažurnosti evidencije o svim sudskim sporovima kako na nivou Uprave tako i u regionalnim centrima. Na osnovu izvršenih analiza preduzeti odgovarajuće aktivnosti kako bi u svakom momentu Uprava imala uredne i ažurne evidencije. Nadalje, potrebno je kreirati procedure komunikacija i saradnje između Glavnog ureda i regionalnih centara Uprave po pitanju sudskih sporova.	Uprava je uspostavila jedinstven i centralizovan sistem vođenja evidencija o aktivnim sudskim sporovima.	
19.	Potrebno je da Uprava okonča aktivnosti vezane za uništavanje oduzetih motornih vozila i pristupi sistemskom rješavanju problematike oduzete robe koje bi bilo utemeljeno na dobroj praksi i kvalitetnom zakonodavnom okviru.	Uprava je u 2021. godini okončala postupak rješavanja oduzetih motornih vozila, koji je naslijeđen još od carinskih uprava entiteta.	

Tabela 2. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u toku će biti predmetom daljeg praćenja do trenutka dok se ne realizuju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizovane. Shodno tome, u ovom izvještaju nisu date nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Uprava je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija i način rada Uprave utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2013. godine (u daljem tekstu: Pravilnik)⁴. Ovim Pravilnikom su utvrđene organizacione jedinice i njihova nadležnost, način rukovođenja, programiranja i izvršavanja poslova, ovlaštenja i odgovornosti državnih službenika i zaposlenika, te ukupan broj zaposlenih za obavljanje zakonom definisanih poslova. Također, navedenim Pravilnikom su regulisana i druga pitanja vezana za naziv, raspored, opis poslova, uslove u pogledu stručne spreme i uslovi za rad na određenim poslovima te broj pripravnika koji se primaju u radni odnos i uslovi za njihov prijem. Tokom godina je vršeno više izmjena Pravilnika.

Važeći Pravilnik zbog zastarjelosti nije dovoljno efikasan i ne odgovara stvarnim potrebama, što znatno utiče na funkcionisanje i razvoj Uprave. Prijedlog novog pravilnika je dostavljen Upravnom odboru Uprave na usvajanje.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 29/13, 11/16, 72/16, 47/17, 55/17, 41/19, 43/21 i 71/21

Kao i prethodnih godina, uočena je neusklađenost između broja radnih mjesta predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i broja zaposlenih koji stvarno obavljaju poslove u pojedinim organizacionim jedinicama (raspoređen veći ili manji broj zaposlenih od broja predviđenog sistematizacijom), što je uglavnom posljedica zastarjelosti Pravilnika. U periodu od 2013. godine, kada je donesen postojeći Pravilnik, do danas, značajno su se izmijenili uslovi poslovanja Uprave (povećan ili smanjen obim poslovanja u pojedinim organizacionim jedinicama, nove carinske ispostave, otvoreni novi granični prijelazi, povećan promet putnika na aerodromima itd.), a navedene promjene nisu popraćene odgovarajućim izmjenama Pravilnika.

Radna grupa za izradu prijedloga novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, formirana 2019. godine, je izradila prijedlog nacrtu pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji je 28.02.2022. godine dostavljen Upravnom odboru Uprave na razmatranje i odobravanje. Odbor je u nekoliko navrata raspravljao o dostavljenom prijedlogu pravilnika, te isti vratio na doradu Upravi. Dostavljene primjedbe su se odnosile na smanjenje broja izvršilaca i zahtjeve za korekcijom prijedloga pravilnika, što je Uprava prihvatila i ponovo, 26.04.2022. godine, dostavila Upravnom odboru Uprave korigovani prijedlog pravilnika.

U skladu sa važećim Pravilnikom, organizacija Uprave je uspostavljena tako da pokriva prostor Bosne i Hercegovine sa Glavnim uredom u Banjoj Luci i regionalnim centrima u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Banjoj Luci. Poslove iz nadležnosti Uprave vrše osnovne organizacione jedinice (sektori i odjeli) koje u svom sastavu imaju unutrašnje organizacione jedinice (odsjeke, grupe, carinske ispostave i carinske referate). Pomoćnici direktora Uprave rukovode sektorima kojih ima pet i to: Sektor za poslovne usluge, Sektor za carine, Sektor za poreze, Sektor za provođenje propisa i Sektor za informacione tehnologije. Postoje i četiri odjela kojima rukovode načelnici (Odjel za internu reviziju, Odjel za analizu i upravljanje rizicima, Odjel za pravne poslove i Odjel za komunikaciju i međunarodnu saradnju). Unutrašnjim organizacionim jedinicama rukovode rukovodioci organizacionih jedinica koji za svoj rad i rad organizacione jedinice odgovaraju nadležnim rukovodiocima osnovnih organizacionih jedinica.

Uprava je samostalna upravna organizacija na čijem čelu je direktor koji za svoj rad, putem Upravnog odbora Uprave, odgovara Vijeću ministara BiH. Mandat direktora je istekao 06.06.2020. godine. Uprava nema zamjenika direktora. Direktor Uprave ima kabinet u okviru kojeg djeluju četiri odsjeka.

3.2. Finansijsko upravljanje i kontrola

Postupajući u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu te Smjernicama za provođenje upravljanja rizicima u institucijama BiH Uprava je sačinila osnovne dokumente potrebne za uspostavu sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Centralnoj harmonizacionoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH dostavljen je Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2021. godinu. Sastavni dio Izvještaja je Plan djelovanja za otklanjanje slabosti finansijskog upravljanja i kontrole, a realizaciju prati stručna radna grupa.

Postupcima revizije utvrđeno je da je Uprava dokumentovala i definisala ključne poslovne procese na nivou institucije, utvrdila i procijenila rizike koji mogu uticati na realizaciju ciljeva te uspostavila registar rizika. Ključne aktivnosti definisane su Strategijom Odjela za analizu i upravljanje rizicima, kojom je planirana identifikacija i analiza rizika na tri nivoa: strateškom, operativnom i taktičkom. Također, Uprava je sačinila i procjenu u Obrascu za utvrđivanje i

procjenu rizika i sačinila pregled odgovora na rizike u obrascu Registar rizika u cilju upravljanja rizicima.

3.3. Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁵ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁶, Uprava je uspostavila jedinicu interne revizije. Godišnjim planom interne revizije za 2021. godinu, kao i Strateškim planom interne revizije za period 2021–2023. godina, Jedinica interne revizije Uprave je u 2021. godini planirala i obavila sedam revizija i to: Reviziju upravljanja kontinuitetom poslovanja, Reviziju upravljanja procesom selektiviteta carinskih prijava u carinskom postupku sa robama, Revizija upravljanja zaštitom spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, Savjetodavnu reviziju Stručnoj radnoj grupi za uspostavu i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole, Reviziju upravljanja procesom donošenja odluka u prvostepenom upravnom postupku koji provode grupe za carinske postupke, Reviziju upravljanja procesom izrade normativnih akata u Upravi i Reviziju realizacije srednjoročnog plana rada Uprave. Uprava je godišnji izvještaj o aktivnostima interne revizije u skladu sa propisima dostavila Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

3.4. Prevencija korupcije

Iako Vijeće ministara BiH nije usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije i Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period 2020–2024. godina, Uprava je donijela svoj Kodeks ponašanja zaposlenih u Upravi, Akcioni plan za borbu protiv korupcije za 2022. godinu, kao i novi Plan integriteta kojim su identifikovana područja, aktivnosti i radna mjesta koja su posebno osjetljiva na rizik korupcije. Također, postoji nekoliko načina podnošenja prijave korupcije: telefonskim putem na Otvorenu liniju „Stop švercu“, putem elektronske pošte kao i putem redovne pošte. Prema raspoloživim informacijama, u Upravi nije bilo prijave korupcije u 2021. godini.

Iako je Uprava donijela potrebne interne akte i podigla nivo transparentnosti vezano za borbu protiv korupcije, imajući u vidu značajnost i osjetljivost prirode djelatnosti Uprave (u tekućoj godini prikupljeno je cca 8 milijardi KM prihoda), naglašavamo da borba protiv prijevare i korupcije treba i dalje biti pri samom vrhu prioriteta svih aktivnosti Uprave u rizičnim poslovnim procesima unutar Uprave (prvenstveno u područjima poreza, carina, javnih nabavki, zapošljavanja, upravljanja ljudskim resursima i slično). *U cilju efikasnije borbe protiv korupcije smatramo neophodnim istaći potrebu odgovornog i odlučnog pristupa borbe protiv korupcije u Upravi koji, prije svega, podrazumijeva preduzimanje preventivnih aktivnosti koje bi spriječile sve moguće oblike koruptivnih radnji posebno u visoko rizičnim procesima poslovanja.*

4. BUDŽET

Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na osnovu odredbi Zakona o finansiranju institucija BiH, na kvartalnom nivou, donosilo tokom

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

godine odluke o privremenom finansiranju⁷ koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁸, Upravi su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 100.510.000 KM (tekući izdaci 89.051.000 KM i kapitalni izdaci 11.459.000 KM).

Upravi su, u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju, kroz operativne planove budžeta u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 100.510.000 KM. Ukupna realizacija sredstava odobrenih na osnovu odluka o privremenom finansiranju u 2021. godini iznosi 86.880.590 KM i odnosi se na tekuće izdatke. Tokom perioda nije bilo odobravanja kapitalnih izdataka.

Uprava je izvršila prestrukturisanje rashoda budžeta 13.12.2021. godine i 31.12.2021. godine, koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH, prema kojem je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Ukupan iznos prestrukturisanja iznosio je 3.784.000 KM. Povećani su troškovi za bruto plaće i naknade za 1.600.000 KM, naknade troškova zaposlenih za 241.000 KM, izdaci telefonskih i poštanskih usluga za 51.000 KM, izdaci za energiju i komunalne usluge za 418.000 KM, izdaci za nabavku materijala za 530.000 KM, unajmljivanje imovine i opreme za 107.000 KM, izdaci osiguranja i bankarskih usluga i usluga platnog prometa za 87.000 KM, ugovorene i druge posebne usluge za 750.000 KM, a smanjeni izdaci za tekuće održavanje za 1.605.000 KM, izdaci za nabavku opreme za 759.000 KM i izdaci za nabavku stalnih sredstava u obliku prava za 1.420.000 KM.

Uprava je također imala na raspolaganju sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u iznosu od 63.881.984 KM koja su realizovana u iznosu od 16.879.784 KM, sredstva novčanih donacija u iznosu od 2.580.733 KM od kojih je realizovano 2.506.428 KM, te sredstva po programu posebne namjene u iznosu od 7.150 KM koja nisu realizovana.

Neusvajanje budžeta za 2021. godinu, i neblagovremeno usvajanje budžeta za 2020. godinu, onemogućilo je realizaciju planiranih projekata javnih investicija u Upravi, dalji razvoj i modernizaciju informacionog sistema Uprave koji bi podržao primjenu elektronskih carinskih deklaracija u uvoznim i izvoznim carinskim postupcima, kao i primjenu pojednostavljenih procedura. Nadalje, onemogućeno je zapošljavanje novih izvršilaca radi zanačavanja upražnjenih radnih mjesta i pored značajnog odliva radne snage, što za posljedicu ima problem u organizovanju rada uslijed nedostatka izvršilaca i povećava rizik efikasnog obavljanja svih zakonom definisanih nadležnosti.

4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

Uprava kao samostalna upravna organizacija uspostavljena je Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, kao jedini organ nadležan za sprovođenje zakonskih propisa o indirektnom oporezivanju i politike koju utvrdi Vijeće ministara BiH na prijedlog Upravnog odbora, zadužena je za naplatu i raspodjelu indirektnih poreza u Bosni i Hercegovini. Nadležnost, organizacija, rukovođenje i druga pitanja značajna za rad Uprave regulisana su Zakonom o Upravi za indirektno oporezivanje⁹ i drugim zakonima koji regulišu indirektnu poreze u Bosni i Hercegovini. Poslove iz svoje nadležnosti Uprava vrši u Glavnom

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 89/05

uredu sa sjedištem u Banjoj Luci i regionalnim centrima putem svojih osnovnih i unutrašnjih organizacionih jedinica, utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Uprave.

Izveštaj o radu: Uprava je sačinila godišnji izvještaj o finansijskom stanju i aktivnostima Uprave i dostavila ga na revidiranje Upravnom odboru Uprave. Izvještaj o radu Uprave za 2021. godinu¹⁰ predstavlja sintezu rada osnovnih organizacionih jedinica Uprave. U tekstu koji slijedi iznosimo najznačajnije pokazatelje i informacije objavljene u Izvještaju o radu Uprave za 2021. godinu:

Naplata prihoda: Uprava je u 2021. godini prikupila ukupno **8 milijardi i 446 miliona KM** prihoda na Jedinstvenom računu trezora BiH (JRT), što je za cca 1 milijardu i 216 miliona KM, ili 16,83%, više u odnosu na isti period 2020. godine.

Raspodjela prihoda: Prikupljeni neto prihodi za raspodjelu korisnicima prihoda u 2021. godini, iznosili su 6 milijardi i 920 miliona KM i isti su u odnosu na 2020. godinu, kada su iznosili 5 milijardi i 930 miliona KM, veći za 16,68% (cca 989 miliona KM). Uprava je raspodjelu i doznačavanje prikupljenih prihoda u 2021. godini vršila shodno odlukama Upravnog odbora Uprave i prema važećim koeficijentima raspodjele. U 2021. godini Upravni odbor Uprave nije usvajao Odluke o privremenim poravnanjima između korisnika raspodjele indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa Uprave.

U Izvještaju o radu za 2021. godinu Uprava je identifikovala rizike koji predstavljaju prijetnje za ostvarivanje operativnih i strateških ciljeva Uprave i ukazala na određene probleme u svome funkcionisanju: nedovoljan broj izvršilaca i neadekvatna organizaciona struktura uz istovremeno povećanje obima poslovanja i složenije aktivnosti u odnosu na ranije godine, velika fluktuacija zaposlenih, značajan broj odlaska zaposlenih iz službe po raznim osnovama, neadekvatna opremljenost graničnih prijelaza i carinskih terminala, nedostatak finansijskih sredstava i sistema nagrađivanja u vidu plaća i određenih stimulacija - nedostatak adekvatne finansijske motivacije za rad i problemi sa internim premještajima, te nezainteresovanost nadležnih organa za stanje ljudskih resursa u Upravi i onemogućavanje dodatnog zapošljavanja i pored činjenice da Uprava ima ozbiljan problem sa organizovanjem rada uslijed nedostatka izvršioaca, kao i neusvajanja budžeta za 2021. godinu što se sveukupno negativno odražava kako na osiguranje uslova rada, tako i na zaustavljanje reformskih procesa u Upravi.

Upravni odbor Uprave je na svojoj 55. sjednici, održanoj 22.03.2022. godine u Mostaru, dao saglasnost na Izvještaj o radu Uprave za 2021. godinu.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Uprava je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Analizom zabilješki uz finansijske izvještaje konstatovano je da su iste sačinjene u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju Budžeta budžetskih korisnika za period od 01.01. do 31.12.2021. godine. Godišnji finansijski izvještaj je objavljen na web stranici Uprave www.uino.gov.ba.

¹⁰ Revizija nema namjeru vršiti ocjenu Izvještaja o radu Uprave za 2021. godinu (ocjenu Izvještaja o radu trebaju dati zakonom predviđene institucije, što je u ovome slučaju Upravni odbor Uprave i Vijeće ministara BiH), ali smatramo potrebnim da određene značajne podatke i informacije koje se nalaze u Izvještaju prezentujemo javnosti.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 106.266.802 KM.

Izdaci za neposrednu potrošnju su realizovani u iznosu od 86.880.590 KM, sve za tekuće izdatke. Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (61.805.693 KM), naknade troškova zaposlenih (10.807.491 KM), ugovorene i druge posebne usluge (3.104.723 KM), unajmljivanje imovine i opreme (2.748.660 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (2.505.917 KM) i izdatke za tekuće održavanje (1.960.540 KM).

Iz ukupno raspoloživih sredstava Uprave realizovani su ostali značajni rashodi koji se odnose na višegodišnja kapitalna ulaganja (16.879.784 KM) i novčane donacije (2.506.428 KM).

Uzimajući u obzir ukupne korekcije Budžeta Uprave u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazano je ukupno izvršenje u iznosu od 106.266.802 KM (ili 64%). Nerealizovani iznos od 60.713.065 KM odnosi se na budžetom za 2020. godinu planirana, a nedoznačena sredstva za kapitalna ulaganja koja nisu bila raspoloživa u 2021. godini (9.280.000 KM), planirana, nedoznačena sredstva za programe Carine 2020. i Fiskalis 2020. (74.305 KM), sredstva planirana za tekuće rashode (4.134.410 KM) i sredstva odobrena i prenesena za višegodišnja kapitalna ulaganja i namjenska sredstva (47.009.342 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 61.805.693 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 37.475.276 KM, a porezi i doprinosi 24.330.417 KM. Bruto plaće i naknade su za 1.930.646 KM veće u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj zaposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Upravi bio je 2.428.

Naknade za produženi rad: Ukupni rashodi po osnovu naknada za produženi rad sa 31.12.2021. godine iznose 265.900 KM i veći su u odnosu na isti period prethodne godine za 153.861 KM. Naknade su uglavnom isplaćene zaposlenima u Glavnom uredu u Banjoj Luci. Razlozi koji se navode u Rješenjima o odobravanju isplate plaće po osnovu prekovremenog rada su: rad Komisije za izradu Pravilnika o izdavanju kvalifikovanog digitalnog potpisa od strane Uprave, rad u Komisiji za popis i izdavanje bezvrijedne registraturne građe, rad u Organizacionoj jedinici Sektora za IT zbog povećanog obima posla u određenom periodu u toku godine ili provođenje aktivnosti koje se po svojoj prirodi i sadržaju ne mogu obaviti u redovno radno vrijeme, organizovanje dežurstava zaposlenih, rad članova disciplinske komisije, rad članova popisnih komisija, rad članova radne grupe i sl. Isplata je vršena na osnovu zahtjeva za odobrenje prekovremenog rada u kojem je navedeno koje poslove treba obaviti, razlog nemogućnosti izvršavanja poslova u okviru redovnog radnog vremena, rješenja o odobravanju isplate i evidencije ostvarenih prekovremenih sati na koje je davao saglasnost direktor Uprave.

Uprava u toku 2021. godine nije koristila mogućnost korištenja slobodnih dana umjesto isplate naknade za produženi rad u skladu sa Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika

u institucijama BiH¹¹. Revizorskim postupcima smo utvrdili da su pojedini zaposlenici angažovani i preko 10 sati sedmično po različitim osnovama (npr. rad u komisiji, povećan obim posla). *Uprava smatra da preraspodjelu radnog vremena nije moguće osigurati jer se za isto nisu stvorili objektivni uslovi, s obzirom na veliki nedostatak izvršilaca u organizacionim jedinicama, odsustva sa rada po različitim osnovama, uključujući i bolovanja uzrokovana epidemijom COVID-19, otvaranje novih carinskih ispostava, angažovanje zaposlenih u više poslovnih procesa i radnih grupa uz i dalje veliki obim redovnih poslova na radnim mjestima.*

Dodatak na plaću: Dodatak na plaću zaključno sa 31.12.2021. godine ostvarilo je 1.759 državnih službenika i zaposlenika Uprave, što predstavlja 71% od ukupnog broja zaposlenih u Upravi. Pravo na dodatak dodijeljeno je na osnovu Pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim osobama Uprave¹² i Odluke Upravnog odbora Uprave o privremenom određivanju

Akti koji tretiraju pitanje dodatka na plaću i broja ovlaštenih osoba Uprave nisu mijenjani od njihovog donošenja do danas iako sadrže nedorečenosti i nedostatke, što utiče na disbalans u radno-profesionalnim odnosima u Upravi.

pojedinačnog dodatka na plaću ovlaštenim službenim osobama Uprave¹³, kojom je propisano da osobama sa posebnim ovlaštenjima pripada pravo na dodatak na plaću na osnovu posebnih uslova rada u iznosu od 20% osnovne plaće.

Odluka ima privremeni karakter, s

obzirom na to da je u Odluci definisano da se ista primjenjuje do donošenja posebnog akta o kriterijima za utvrđivanje pojedinačnog dodatka na plaću. Analizom dostupnih podataka o internim premještajima izvršenim tokom godina primijećeno je pomjeranje zaposlenih sa radnih mjesta kojima ne pripada pravo na dodatak na radna mjesta koja ostvaruju pravo na dodatak i najveća fluktuacija se odvijala prema carinskoj službi. Značajan broj premještaja prema pozicijama i radnim mjestima koja ostvaruju pravo na dodatak u određenoj mjeri ima uticaj na dinamiku obavljanja poslova u organizacionim jedinicama gdje je došlo do smanjenja broja izvršilaca zbog premještaja, kao i na disbalans radno-profesionalnih odnosa u okviru kompletne Uprave.

Uprava je u više navrata putem Upravnog odbora pokušavala da izmijeni postojeći Pravilnik o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima, ali bezuspješno, jer je Upravni odbor svaki put našao neku primjedbu i isti vraćao na doradu. U međuvremenu se Uprava odlučila na drugačiji pristup koji podrazumijeva izmjene Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH u dijelu koji definiše pravo na pojedinačni dodatak na osnovnu plaću zaposlenih u Upravi i dobila podršku Upravnog odbora na 40. sjednici održanoj 18.11.2019. godine. Uprava je 18.12.2019. godine poslala Ministarstvu finansija i trezora BiH pripremljen prednacrt Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH uz detaljno obrazloženje. Uprava još uvijek nije dobila povratnu informaciju od Ministarstva finansija i trezora BiH.

S obzirom na to da su pri kraju aktivnosti na izradi novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Uprave, u skladu sa istim će biti neophodno izvršiti usklađivanje novog Pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima Uprave. Iz navedenih razloga javlja se potreba okončanja aktivnosti na donošenju akta o unutrašnjoj organizaciji, koje predstavljaju rješavanje prethodnih pitanja koja su od uticaja na sadržaj Pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima Uprave.

¹¹ Odluka VM BiH broj 234/08 od 29.12.2008. godine

¹² Službeni glasnik BiH, broj 98/06

¹³ Odluka Upravnog odbora broj: 1710/106/08 od 17.10.2008. godine

Također je na sastanku menadžmenta Uprave sa predstavnicima Sindikata Uprave koji je održan 27.10.2021. godine, između ostalog, zaključeno da se imenuje radna grupa za izradu novog Pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima u koju će biti uključen i predstavnik Sindikata Uprave. S tim u vezi, direktor Uprave je 16.12.2021. godine formirao Radnu grupu za izradu novog pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima Uprave za indirektno oporezivanje.

PREPORUKA 1

Potrebno je da Uprava, u saradnji sa Upravnim odborom i Ministarstvom finansija i trezora BiH, dugogodišnje pitanje dodatka na plaću i broja ovlaštenih osoba, riješi na zadovoljavajući način sa jasnim kriterijima, s obzirom na to da postojeći akti sadrže određene nedostatke i nedorečenosti koje otežavaju njihovu primjenu.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini, u skladu sa Metodologijom za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹⁴, 1.825 zaposlenih je napredovalo unutar platnih razreda. Od ukupnog broja, 1.529 zaposlenih je napredovalo po osnovu pozitivne ocjene rada, 224 zaposlenih je napredovalo po osnovu sticanja višeg stepena stručnog zvanja, dok su 72 zaposlena napredovala po oba prethodno navedena osnova.

U toku utvrđivanja uslova na osnovu ocjena rada, Uprava je imala dilemu u pogledu ispunjenosti uslova za zaposlene koji su u periodu od 2016. do 2019. godine ostvarili relevantne ocjene uspješan ili naročito uspješan, a koji nisu bili kontinuirano na radnom mjestu istog ranga, već, zbog premještaja sa radnog mjesta višeg ranga na radno mjesto nižeg ranga, imaju različite koeficijente u navedenom periodu, ili su imali iste koeficijente u periodu ocjenjivanja, a u toku 2020. godine i 2021. godine su premješteni na radno mjesto nižeg ranga. Imajući u vidu navedeno Uprava se obratila Ministarstvu finansija i trezora BiH sa zahtjevom za tumačenje navedenog, a sve u cilju pravilnog postupanja. Ministarstvo finansija i trezora je dalo odgovor u kojem navodi da samo ocjena rada zaposlenog za rad na radnom mjestu na koje je trenutno raspoređen, ili za rad na radnim mjestima *istog ranga* u odnosu na trenutno radno mjesto mogu biti osnova za napredovanje zaposlenog u viši unutrašnji platni razred.

5.1.2. Naknade troškova zaposlenih

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih sa 31.12.2021. godine iznose 10.807.491 KM i odnose se na naknadu za: prijevoz na posao i sa posla (3.028.863 KM), topli obrok (4.113.749 KM), regres za godišnji odmor (732.140 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (527.957 KM) te poreze i doprinose na naknade (1.551.614 KM).

Naknade za prijevoz na posao i sa posla (3.028.863 KM): Ministarstvo finansija i trezora BiH je 30.04.2018. godine obavijestilo sve institucije BiH da su dužne u roku od tri mjeseca izvršiti provjeru podataka dostavljenih od strane zaposlenih vezano za ostvarivanje prava na naknadu za prijevoz na posao i s posla. U skladu sa navedenim, Uprava je imenovala pet komisija za provjeru tačnosti podataka o udaljenosti mjesta rada od mjesta prebivališta zaposlenih. S obzirom na protek dužeg vremenskog perioda, u odnosu na pojedinačno izvršene kontrole i evidentirane podatke, nastupile su brojne promjene okolnosti relevantnih za predmetni proces. U međuvremenu je Upravu napustilo preko 280 zaposlenih, a s obzirom

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

na učestale premještaje zaposlenih zbog potreba službe, kod većeg broja zaposlenih uslijedila je promjena mjesta rada, a bilo je i promjena mjesta prebivališta. Ono što je karakteristično za ovu problematiku u Upravi je veliki broj lokacija na kojima su smještene organizacione jedinice (carinska operativa), u kojima je zaposlena većina zaposlenih u Upravi, a u odnosu na koje se vrše česti premještaji, te veliki broj relacija. S obzirom na upute Ministarstva finansija i trezora BiH da se podaci o udaljenosti od mjesta prebivališta do mjesta rada provjeravaju prilikom rješavanja po zahtjevima zaposlenih korištenjem mjerljivih pokazatelja, ova mogućnost se već od pokretanja pomenutog postupka kontrole koristi u vrijeme podnošenja zahtjeva za naknadu troškova prijevoza, tako što se, u slučaju da podatak u zahtjevu odstupa od podatka na internetskoj stranici, zaposleni pozove da koriguje podatak popunjavanjem novog obrasca ili upisivanjem odgovarajućeg podatka u podnesenom zahtjevu, uz potpisivanje ispravke od strane podnosioca zahtjeva.

5.1.3. Izdaci za upotrebu vozila

Izdaci za upotrebu službenih vozila sa 31.12.2021. godine iznose 628.796 KM, a odnose se na izdatke za gorivo (354.592 KM), materijal i usluge održavanja vozila (112.407 KM), osiguranje (64.096 KM), registraciju (47.682 KM), autogume (22.654 KM), motorno ulje (12.195 KM), unajmljivanje parkinga (8.400 KM) i pranje vozila (6.770 KM).

Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹⁵, Upravi je dato pravo na korištenje šest službenih vozila te pravo na posjedovanje specijalizovanih vozila. Uprava je na 31.12.2021. godine raspolagala sa šest službenih vozila i 253 specijalizovana vozila (dva specijalizovana vozila su posuđena od Direkcije za koordinaciju policijskih tijela). Van upotrebe je osam vozila i ista su planirana za prodaju u narednom periodu.

Korištenje službenih vozila regulisano je Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u Upravi od 17.05.2016. godine, i dopunama istog od 18.07.2018. godine, te Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih specijalizovanih vozila u Upravi od 15.09.2015. godine. Pravo na korištenje vozila kontinuirano tokom 24 sata dnevno imaju direktor, pomoćnici direktora i načelnica Odjela za internu reviziju.

Uspostavljene su evidencije o pređenim kilometrima, potrošnji goriva i troškovima održavanja vozila. Za svako vozilo otvoren je servisni karton. Putni nalozi se popunjavaju za sva vozila na način definisan internim pravilnikom.

5.1.4. Višegodišnja kapitalna ulaganja

Ukupna vrijednost višegodišnjih kapitalnih ulaganja koja su planirana i odobrena po projektima sa periodima trajanja od 2009. do 2021. godine iznosila je 186.282.421 KM¹⁶. Od toga za izgradnju objekata i graničnih prijelaza odobreno je 157.892.421 KM i za informacione tehnologije 28.390.000 KM. Izvori finansiranja su sredstva Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH (159.497.923 KM), uplaćena sredstva na ime dodijeljene dozvole za Univerzalne mobilne telekomunikacijske sisteme (11.343.814 KM), klirinški dug Ruske Federacije (12.050.684 KM) i pretpristupni fondovi (3.390.000 KM). Na osnovu odluka Vijeća ministara BiH odobreno je 10 kapitalnih projekata za čiju realizaciju je zaduženo Ministarstvo finansija i trezora BiH i Uprava.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 26/14

¹⁶ Set finansijskih izvještaja za 2021. godinu / Pregled VKU

U tabeli koja slijedi (Tabela 3.) prikazani su podaci o raspoloživim i realizovanim sredstvima višegodišnjih kapitalnih ulaganja Uprave za 2021. godinu.

Redni broj	Naziv višegodišnjeg kapitalnog ulaganja i izvor finansiranja ¹⁷ (VKU)	Operativna sredstva VKU za 2021. godinu			Realizacija VKU u 2021. godini	
		Prenesena neutrošena sredstva VKU iz 2020. godine	Odobrena sredstva VKU u 2021. godini	Ukupno operativna sredstva VKU u 2021. godini	Realizacija 31.12.2021. godine	Nerealizovana sredstva VKU 31.12.2021. godine
1.	Projekt nabavke i izgradnje objekata za regionalne centre i Glavni ured Uprave i izgradnje i rekonstrukcije graničnih prijelaza (Službeni glasnik BiH, broj 20/15, 5/17, 84/19, 16/20 i 38/21)	47.459.834	0	47.459.834	9.140.864	38.318.970
1.1	Izgradnja objekta za Regionalni centar Mostar (projekt 1601140, fond 10)	3.755	0	3.755	0	3.755
1.2	Izgradnja objekta za Regionalni centar Tuzla (projekt 1601150, fond 10)	60.664	0	60.664	0	60.664
1.3	Rekonstrukcija objekta bivše FUC u Tuzli (projekt 1601310, fond 10)	291.824	0	291.824	220.286	71.538
1.4	Nabavka objekta za Glavni ured i Regionalni centar Banja Luka (projekt 1601190, fond 10)	37.900.000	0	37.900.000	0	37.900.000
1.5	Nabavka objekta za Regionalni centar Sarajevo (projekt 1601160, fond 10)	1.134	0	1.134	0	1.134
1.6	Izgradnja i opremanje GP Gradiška (projekt 1601170, fond 10)	187.461	0	187.461	6.351	181.110
1.7	Izgradnja i opremanje GP Gradiška (projekt 1601070, fond 50)	0	0	0	0	0
1.8	Rekonstrukcija i izgradnja graničnih prijelaza Vardište, Uvac, Gorica, Ivanjica, Deleuša Užljebić i ostalih graničnih prijelaza (projekt 1601130, fond 10)	162.950	0	162.950	66.133	96.817
1.9	Izgradnja GP Bijača i Svilaj (projekt 1601180, fond 10)	8.593.695	0	8.593.695	8.592.197	1.498
1.10	Izgradnja GP Bijača (projekt 1601050, fond 50)	2.454	0	2.454	0	2.454
1.11	Izgradnja GP Svilaj (projekt 1601320, fond 50)	255.898	0	255.898	255.898	0
2.	Izrada nove porezne aplikacije u Informacionom sistemu UIO BiH (projekt 1601200, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 17/15)	6.583	0	6.583	0	6.583
3.	Implementacija NCTS - New Computerised Transit System - u Bosni i Hercegovini koji će se uvrstiti u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za period od 2013. do 2016. godine (projekt 1601120, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 90/13)	15.428	0	15.428	0	15.428
4.	Izgradnja i opremanje novih i rekonstrukcija postojećih objekata na GP Vardište i u zračnim lukama Mostar i Tuzla za potrebe smještaja zaposlenih u jedinicama Granične policije, carinskim ispostavama UIO i zaposlenih u inspekcijским službama (projekt 1601210, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 101/15 i 86/19)	323.822	0	323.822	185.110	138.712
5.	Izgradnja graničnog prijelaza Bratunac-Ljubovija (Službeni glasnik BiH, broj 05/17 i 7/20)	7.383.310	0	7.383.310	7.301.445	81.864

¹⁷ Opći fond (10), fond grantova i donacija (30) i fond za posebne namjene (50)

Redni broj	Naziv višegodišnjeg kapitalnog ulaganja i izvor finansiranja ¹⁸ (VKU)	Operativna sredstva VKU za 2021. godinu			Realizacija VKU u 2021. godini	
		Prenesena neutrošena sredstva VKU iz 2020. godine	Odobrena sredstva VKU u 2021. godini	Ukupno operativna sredstva VKU u 2021. godini	Realizacija 31.12.2021. godine	Nerealizovana sredstva VKU 31.12.2021. godine
5.1	Izgradnja graničnog prijelaza Bratunac-Ljubovija (projekt 1601240, fond 50)	0	0	0	0	0
5.2	Izgradnja graničnog prijelaza Bratunac-Ljubovija (projekt 1601250, fond 10)	7.383.310	0	7.383.310	7.301.445	81.,864
6.	Implementacija rezervne lokacije za carinski i porezni podsistem informacionog sistema (projekt 1601260, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 06/18)	15.450	0	15.450	0	15.450
7.	Izgradnja i opremanje objekta arhiva UIO u Mostaru (Službeni glasnik BiH, broj 86/18, 84/19)	277.557	0	277.557	245.637	31.919
7.1	Izgradnja i opremanje objekta arhiva u Mostaru (projekt 1601290, fond 10)	0	0	0	0	0
7.2	Izgradnja i opremanje objekta arhiva u Mostaru (projekt 1601300, fond 50)	277.557	0	277.557	245.637	31.919
8.	Izgradnja i opremanje GP Doljani (projekt 1601330, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 05/21 i 63/21)	3.200.000	0	3.200.000	6.728	3.193.273
9.	Izgradnja i opremanje GP Osoje (projekt 1601340, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 05/21 i 63/21)	5.200.000	0	5.200.000	0	5.200.000
10.	Izgradnja i opremanje objekta za smještaj zaposlenih UIO i granične policije na aerodromu u Banjoj Luci (projekt 1601350, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 06/21)	0	0	0	0	0
U K U P N O BUDŽETSKA SREDSTVA		63.881.984	0	63.881.984	16.879.784	47.002.200
GRANT SREDSTVA EIB za GP Svilaj			2.506.428	2.506.428	2.506.428	0
Nadogradnja carinskog podsistema Informacionog sistema Uprave iz sredstava klirinškog duga		7.150	0	7.150	0	7.150
U K U P N O		63.889.134	2.506.428	66.395.562	19.386.212	47.009.350

Tabela 3. Višegodišnja kapitalna ulaganja za 2021. godinu

Prema prezentovanim podacima, ukupna operativna sredstva za višegodišnja kapitalna ulaganja u 2021. godini iznosila su 66.395.562 KM, od čega se 63.881.984 KM odnosi na prenesena neutrošena sredstva za višegodišnja kapitalna ulaganja iz 2020. godine, zatim 7.150 KM neutrošeni iznos namjenskih sredstava iz klirinškog duga za nadogradnju carinskog podsistema informacionog sistema Uprave i 2.506.428 KM uplaćenih grant sredstava Evropske investicione banke za GP Svilaj.

Ukupna realizacija višegodišnjih kapitalnih ulaganja u 2021. godini iznosila je 19.386.212 KM (29% raspoloživih sredstava). Na značajno umanjeње realizacije najvećim dijelom je uticalo nerealizovanje projekta Nabavka objekta za Glavni ured i Regionalni centar Banja Luka u iznosu od 37.900.000 KM (57% raspoloživih sredstava) kao i nerealizovanje raspoloživih sredstava za projekt Izgradnja i opremanje GP Osoje (5.200.000 KM) i GP Doljani (3.193.273 KM). Također, nisu bila raspoloživa ni sredstva za višegodišnja kapitalna ulaganja za projekt „Izgradnja i opremanje objekta za smještaj zaposlenih Uprave i Granične policije na

¹⁸ Opći fond (10), fond grantova i donacija (30) i fond za posebne namjene (50)

aerodromu u Banjoj Luci“, s obzirom na to da su planirana u okviru Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2021. godinu (3.000.000 KM).

Na osnovu pregleda operativnih i realizovanih sredstava po pojedinačnim projektima konstatovali smo da je kod svih projekata provedena procedura javnih nabavki u ranijem periodu i za sve projekte su prenesena nerealizovana sredstva iz prethodne godine izuzev grant sredstva Evropske investicione banke za GP Svilaj, koja su doznačena u 2021. godini.

Postupcima revizije su obuhvaćena dva višegodišnja kapitalna ulaganja značajnije vrijednosti, koja su realizovana u 2021. godini, a odnose se na: projekt Izgradnja GP Bijača Svilaj (11.354.523 KM) i projekt Izgradnja GP Bratunac - Ljubovija (7.301.445 KM). Također, kroz praćenje realizacije ugovora revizijom su obuhvaćeni rizični i po vrijednosti značajniji projekti čija je realizacija započeta u ranijem periodu. Uprava je realizaciju svih višegodišnjih kapitalnih ulaganja detaljno obrazložila u Zabilješkama uz finansijske izvještaje.

Projekt nabavke objekta za Glavni ured i Regionalni centar Banja Luka: Uprava je u decembru 2020. godine raspisala javni poziv za prikupljanje ponuda za kupovinu poslovnog objekta za smještaj zaposlenih u Glavnom uredu i Regionalnom centru Banja Luka. U predviđenom roku je bila dostavljena samo jedna ponuda (84.290.000 KM bez PDV-a) i ista je bila vrijednosno značajno iznad planiranog i raspoloživog iznosa za ove namjene (46.390.000 KM bez PDV-a). U maju 2021. godine direktor Uprave upućuje Vijeću ministara

Problemi vezani za realizaciju projekta nabavke objekta za Glavni ured i Regionalni centar Banja Luka rezultovali su poništenjem javnog oglasa za prikupljanje ponuda.

BiH zahtjev za odobrenje dodatnih /nedostajućih sredstava za realizovanje predmetnog javnog poziva uz detaljno obrazloženje i mišljenje Ekspertnog tima, nakon čega je Uprava Prijedlog odluke o

izmjenama i dopunama Odluke o odobravanju projekta nabavke i izgradnje objekta za regionalne centre i Glavni ured Uprave, izgradnje i rekonstrukcije graničnih prijelaza i dostavila isti na Mišljenje relevantnim institucijama. Mišljenje Ureda za zakonodavstvo je dostavljeno Upravi krajem augusta 2021. godine. U septembru 2021. godine primljena je Saglasnost ponuđača na produženje važenja ponude zaključno sa 31.12.2021. godine. Međutim, i nakon pismenog zahtjeva Uprave Vijeću ministara BiH u cilju osiguranja nedostajućih sredstava, Vijeće ministara se nije oglasilo. U januaru 2022. godine poništen je javni oglas za prikupljanje ponuda za kupovinu poslovnog objekta u Banjoj Luci za smještaj zaposlenih u sjedištu Uprave i Regionalnom centru Banja Luka zbog nedostatka finansijskih sredstava.

Uzimajući u obzir trenutno stanje i tendenciju rasta cijena na tržištu nekretnina, situacija u vezi s rješavanjem pitanja trajnog smještaja sjedišta Uprave u Banjoj Luci i Regionalnog centra Banja Luka je vrlo neizvjesna, što ima za posljedicu da Uprava može ostati bez odgovarajućeg smještaja i dovesti u pitanje obavljanje Zakonom definisane djelatnosti.

PREPORUKA 2

Smatramo da je pitanje trajnog smještaja Uprave potrebno detaljno analizirati i bez odlaganja pristupiti rješavanju smještaja Uprave u saradnji sa nadležnim institucijama.

Projekt izgradnje i opremanja graničnog prijelaza (GP) „Osoje“: Vijeće ministara BiH je u decembru 2020. godine donijelo Odluku o odobravanju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja

Kod pojedinih kapitalnih projekata značajne vrijednosti izostaje adekvatna analiza tržišta zbog čega se događa da planirana sredstva nisu dovoljna za efikasno provođenje postupka javne nabavke i realizovanja planiranog projekta.

„Izgradnja i opremanje GP Osoje“ kojom je definisano da se projekt odobrava Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu u iznosu od 4.200.000 KM. Postupak javne nabavke je planiran u okviru Plana javnih nabavki za 2020.

godinu (procijenjene vrijednosti 3.418.803 KM). Međutim, postupak je poništen 23.02.2021. godine zbog veće vrijednosti zaprimljenih ponuda u odnosu na raspoloživa finansijska sredstva za ove namjene. U julu 2021. godine je Vijeće ministara donijelo Izmjenu odluke o višegodišnjem kapitalnom ulaganju „Izgradnja i opremanje GP Osoje“. Naime, prvobitno odobreni iznos (4.200.000 KM) je izmijenjen i sada iznosi 5.200.000 KM. Iznos od 5.200.000 KM je prenesen u 2021. godinu. Krajem marta 2021. godine je pokrenut ponovljeni otvoreni postupak javne nabavke planirane vrijednosti 4.270.000 KM. Postupak javne nabavke nije okončan u 2021. godini.

Izgradnja graničnog prijelaza (GP) Bijača i Svilaj: Za nabavku radova za GP Svilaj je proveden postupak putem javnog oglasa uz primjenu pravila iz supsidijarnog sporazuma potpisanog sa Evropskom investicionom bankom (EIB). Projekt izgradnje je pokrenut na

Granični prijelaz Svilaj je na osnovu Rješenja Ministarstva sigurnosti BiH stavljen u funkciju u kategoriji „Privremeni granični prijelaz“ do 31.12.2021. godine sa namjenom obavljanja putničkog prometa i prometa roba koje ne podliježu inspeksijskom nadzoru.

osnovu ugovora zaključenog 31.03.2020. godine sa Izvođačem radova Konzorcijem čiji je nosilac i potpisnik JV “Niskogradnja” d.o.o. Laktaši. Ugovorena vrijednost za izvođenje radova je iznosila 18.713.999 KM sa PDV-om, što je djelimično finansirano iz sredstava

granta EIB, a ostatak iz budžetskih sredstava i sredstava osiguranih posebnim odlukama Vijeća ministara BiH. Također je, 31.03.2020. godine, zaključen Ugovor za konsultantske usluge sa konsultantskom kućom „Design&QC“ d.o.o. Sarajevo, za pružanje usluga nadzora nad izvođenjem radova na GP Svilaj u ukupnom iznosu od 444.600 KM. Izvođač radova i konsultant za nadzor su uvedeni u posao sredinom maja 2020. godine sa krajnjim rokom završetka radova 15.07.2021. godine. U martu 2021. godine Uprava je zaključila i Ugovor sa JP Elektroprivreda HZHB d.o.o. Mostar u iznosu od 508.950 KM za izgradnju transformatorske stanice na GP Svilaj. Zaključno sa obračunskom situacijom broj 15-Obračun po završetku radova, od 06.10.2021. godine ukupno je izvedeno radova u vrijednosti od 17.637.874 KM ili 94,25% vrijednosti ugovorenih radova. Okončana situacija, odnosno 15. situacija o okončanim radovima prema Ugovoru, sačinjenom po FIDIC pravilima, će biti dostavljena nakon godinu dana od okončanja radova. U Potvrdi o preuzimanju radova Nadzorni organ je naveo utvrđene nedostatke, te je Izvođaču radova dat rok od 45 dana za otklanjanje nedostataka. Isto je urađeno, te je Komisija za tehnički prijem, koju je odredilo Federalno ministarstvo prostornog uređenja Sarajevo, obavila tehnički prijem kompleksa objekata i pribavljena je upotrebna dozvola. Uprava je početkom septembra 2021. godine obavijestila Ministarstvo komunikacija i prometa BiH da su radovi na izgradnji Graničnog prijelaza Svilaj završeni te da je potrebno izvršiti označavanje Graničnog prijelaza i njegovog područja u skladu sa Zakonom o graničnoj kontroli. Na zahtjev Uprave, Ministarstvo sigurnosti BiH je u skladu sa Zakonom o graničnoj kontroli, član 12., i odredbama Pravilnika o postupku određivanja privremenog graničnog prijelaza, član 5., donijelo Rješenje o određivanju privremenog graničnog prijelaza na vrijeme do 31.12.2022. godine ili do stupanja na snagu

Ugovora ili Aneksa ugovora o određivanju graničnih prijelaza između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske. Namjena privremenog graničnog prijelaza Svilaj je ograničena na putnički promet i promet roba koje ne podliježu obavezi inspekcijskog nadzora. Pitanje graničnih prijelaza je pored navedenih propisa definisano i odredbama Odluke o određivanju graničnih prijelaza u BiH, gdje se članom 1. iste određuju granični prijelazi u BiH, kategorija i drugo te člankom 26. procedura otvaranja novih, zatvaranja ili izmjene kategorije postojećih graničnih prijelaza. Također, na pitanje graničnih prijelaza odnose se i odredbe Odluke o osnivanju Državne komisije za granicu BiH, gdje je u članu 5. tačka c) definisano da je ova komisija nadležna za pripremu prijedloga međudržavnih ugovora i drugih akata o graničnoj liniji sa susjednim državama.

U konkretnom projektu Uprava se našla u situaciji da planira i pokreće investicijske aktivnosti koje se odnose na izgradnju graničnih prijelaza, a da prethodno nadležne institucije nisu preduzele sve potrebne radnje prije početka investicionog ciklusa, u skladu sa važećim propisima. Naime, Sporazum zainteresovanih strana (država) o graničnom prijelazu i kategorizacija istog su primarne pretpostavke za pokretanje investicijskih aktivnosti. Izostankom navedenog, granični prijelaz Svilaj je kao kapitalno i prostorno značajan granični prijelaz, do daljnjeg, u kategoriji privremenog graničnog prijelaza.

Tim za implementiranje projekta izgradnje Graničnog prijelaza Svilaj, imenovan rješenjem direktora iz aprila 2020. godine, je sačinio završni izvještaj o realizaciji ovog projekta i podnio isti direktoru krajem novembra 2021. godine.

Obaveze prema izvođaču za izvedene radove su zatvorene u iznosu od 15.934.125 KM (u 2020. godini 4.481.818 KM, te u 2021. godini 11.452.307 KM), a nedostajala su finansijska sredstva za preostale obaveze prema izvođaču radova u iznosu od 1.703.749 KM, kao i neizmirene obaveze drugim dobavljačima u iznosu od 29.538 KM. Uprava se našla u ovoj situaciji zbog toga što nije usvojen Budžet institucija BiH za 2021. godinu u okviru kojeg je planiran iznos od 3.949.316 KM koji je trebao biti raspoloživ za izmirenje nastalih obaveza. U cilju iznalaženja finansijskih sredstava za nastale, a neizmirene obaveze prema izvođaču radova, Uprava je pokrenula aktivnosti te u konsultacijama sa Ministarstvom finansija i trezora BiH i Ministarstvom komunikacija i prometa BiH pripremila Prijedlog odluke o odobravanju privremenog korištenja dijela sredstava od dozvola za korištenje radiofrekventnog spektra za pružanje usluga mobilnih pristupnih sistema, koji je tokom oktobra 2021. godine dostavljen Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH na razmatranje i usvajanje. Vijeće ministara BiH je, na 61. vanrednoj sjednici održanoj 30.12.2021. godine, donijelo Odluku o odobravanju privremenog korištenja dijela sredstava od dozvola za korištenje radiofrekventnog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sistema, sa namjenom da će se sredstva koristiti za izmirenje obaveza Uprave koje su nastale na projektu izgradnje Graničnog prijelaza Svilaj. Sredstva su Upravi stavljena na raspolaganje u januaru 2022. godine kada je iz istih izvršeno plaćanje Izvođaču radova dospjelih neizmirenih obaveza u iznosu od 1.703.749 KM, kao i neizmirenih obaveza iz 2021. godine drugim dobavljačima u iznosu od 29.538 KM.

Prema raspoloživim informacijama obavljena je revizija nezavisnog vanjskog revizora kako je to predviđeno Sporazumom o investicionom grantu između BiH i EIB. Ministarstvo finansija i trezora BiH je izvršilo izbor nezavisnog revizora sa kojim je zaključilo Ugovor o obavljanju vanjske revizije u iznosu od 54.969 KM.

Finansijska realizacija investicije Graničnog prijelaza Svilaj je evidentirana u okviru grupe konta 0016 - Sredstva u pripremi. S obzirom na to da će 15. okončana situacija prema Ugovoru, sačinjenom po FIDIC pravilima, biti dostavljena nakon godinu dana od okončanja radova uslijedit će zatvaranje investicije (0116) i knjigovodstveno stavljanje u funkciju

sredstva, odnosno imovine. *Uprava namjerava provesti adekvatne korake nakon uknjižbe GP Svilaj u smislu organizovanja i provođenja aktivnosti vanrednog popisa imovine i opreme u cilju usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja.*

Granični prijelaz Bratunac – Ljubovija: Na izgradnji Graničnog prijelaza Bratunac-Ljubovija, procijenjena vrijednost izgradnje je iznosila 14.500.000 KM. Odlukom Vijeća ministara BiH odobreno je 11.000.000 KM. S obzirom na to da izdvojena sredstva nisu bila dovoljna, Uprava je putem Upravnog odbora Uprave zatražila dodatna sredstva u iznosu od 3.500.000 KM i ista su na osnovu Odluke Vijeća ministara BiH osigurana u budžetu Uprave. Odabrani izvođač radova „Enikon Gradnja“ d.o.o. Zvornik je uveden u radove u aprilu 2020. godine. Radovi su završeni, ispostavljena je okončana situacija, izvršen je tehnički prijem i pribavljanje upotrebne dozvole. Od početka izgradnje u aprilu 2020. godine do zaključno sa okončanom situacijom iz oktobra 2021. godine izvedeni su radovi u iznosu od 14.199.909 KM sa PDV-om, što predstavlja 100% izvedenih radova u odnosu na vrijednost ugovorenih radova po osnovnom ugovoru i Aneksu na isti ugovor. Direktor Uprave je svojim rješenjem imenovao Tim za implementaciju projekta izgradnje Graničnog prijelaza Bratunac – Ljubovija u okviru Odsjeka za upravljanje i održavanje objekata Uprave i graničnih prijelaza, koji je direktoru Uprave podnio završni izvještaj o implementaciji projekta izgradnje Graničnog prijelaza Bratunac – Ljubovija. Izvještaj je sistematično obuhvatio sve aktivnosti u vezi s planiranjem i realizacijom ovog projekta. Uprava je u novembru 2021. godine obavijestila Ministarstvo komunikacija i prometa BiH da su završeni radovi na izgradnji Graničnog prijelaza Bratunac – Ljubovija, te da je pribavljena upotrebna dozvola, čime su stvoreni uslovi za početak rada graničnog prijelaza Bratunac – Ljubovija. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH je u obavezi da obavijesti potpisnike Sporazuma ispred Republike Srbije da su se stekli uslovi za useljenje kontrolnih organa Republike Srbije na zajedničkoj lokaciji graničnog prijelaza Bratunac – Ljubovija.

Izgradnja Arhiva Uprave u Mostaru: Za drugu fazu izgradnje predmetnog projekta, za koji su radovi otpočeli u junu 2020. godine, tokom 2021. godine je uloženo iz sredstava klirinški dug Ruske federacije ukupan iznos od 245.637 KM, a isto se odnosi na radove na izgradnji. Od početka izgradnje do zaključno sa privremenom obračunskom situacijom za juni 2021. godine izvedeni su radovi u iznosu od 1.975.185 KM ili 99% ugovorenih radova. Radovi su završeni, a okončana situacija za izvedene radove i za usluge nadzora je ispostavljena u januaru 2022. godine. Ukupna vrijednost investicije, odnosno svih ulaganja do kraja 2021. godine, računajući i vrijednost ulaganja u prvoj fazi izgradnje od marta 2019. godine do maja 2020. godine, je 2.978.080 KM. Radovi su završeni, a okončana situacija za izvedene radove i za usluge nadzora je ispostavljena u januaru 2022. godine. Ukupna vrijednost svih ulaganja do kraja 2021. godine, računajući i vrijednost ulaganja u prvoj fazi izgradnje od marta 2019. godine do maja 2020. godine, je 2.978.080 KM. Investicija nije aktivirana iz razloga što se izgrađeni objekat još uvijek ne može opremiti neophodnim arhivskim regalima zbog nedostatka finansijskih sredstava, a koja su za ovu namjenu planirana u budžetskom zahtjevu za 2022. godinu. Ovaj objekat će biti u funkciji centralnog arhiva Uprave. U vrijeme donošenja budžeta za 2022. godinu očekuje se da će Uprava raspolagati sredstvima koja će prema važećim procedurama biti usmjerena na planiranje i realizovanje predmetne nabavke, nakon čega će biti zatvorena investicije u toku i izvršeno knjigovodstveno evidentiranje i stavljanje objekta u funkciju.

Analizom raspoloživih informacija i podataka o pojedinačnim višegodišnjim kapitalnim ulaganjima, a uzimajući u obzir sve okolnosti koje su i u tekućoj godini uticale na sporost i zastoj u realizaciji raspoloživih sredstava za višegodišnja kapitalna ulaganja, smatramo da Uprava treba nastaviti da razmatra i pokreće sve potrebne aktivnosti koje mogu doprinijeti okončanju nezavršenih projekata.

Nerealizovana ukupna sredstva za višegodišnja kapitalna ulaganja u iznosu od 47.009.350 KM (70% raspoloživih sredstava) su prenesena za iste namjene u 2022. godinu.

5.1.5. Donacije i grantovi

U toku 2021. godine Uprava je raspolagala sredstvima novčanih donacija u ukupnom iznosu od 2.580.733 KM, a odnose se na uplaćenu donaciju EIB za projekt „Izgradnja graničnog prijelaza Svilaj“ (2.506.428 KM) i iz 2020. godine prenesena neutrošena sredstva granta i donacija po Sporazumu između Evropske unije i Bosne i Hercegovine (74.305 KM) za program EU Fiskalis 2020. (35.506 KM) i program Carina 2020. (38.800 KM).

Uvidom u realizaciju dodijeljenih donacija utvrđeno je da je uplaćena donacija EIB „Izgradnja graničnog prelaza Svilaj“ realizovana u cijelosti (2.506.428 KM). Međutim, nije bilo realizacije raspoloživih sredstava granta i donacija po Sporazumu između Evropske unije i Bosne i Hercegovine za program EU Fiskalis 2020. i program Carina 2020. S obzirom na to da se završetak navedenih projekata očekuje tokom 2022. godine, neutrošena sredstva iz 2021. godine su prenesena u 2022. godinu.

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 34.988.052 KM, što je za 4.730.838 KM više u odnosu na prihode i primitke ostvarene za 2020. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od iznajmljivanja prostora na graničnim prijelazima (146.125 KM), prihode od naknade troškova štampanja i kupovine poreznih i kontrolnih markica (2.420.239 KM), prihode od taksi (29.855.501 KM) i primitke od donacija (2.506.428 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

5.2.1. Prihodi od taksi

U 2021. godini ukupno je ostvareno **29.855.501 KM** prihoda od taksi, koji su u odnosu na prethodnu godinu veći za 3.187.638 KM. Procesom revizije je konstatovano da Uprava još

Uprava još uvijek nema zadovoljavajući sistem kontrole naplate prihoda od taksi u pogledu softverskog sravnjenja prihoda.

uvijek nema izgrađen sistemski pristup kontrole naplate prihoda, u pogledu softverskog načina sravnjenja prihoda o naplatama iz Glavne knjige s evidentiranim uplatama. Dokaze o uplati taksi na

Jedinstveni račun trezora u postupcima koje vodi Uprava, stranke najčešće dostavljaju u carinske ispostave pri regionalnim centrima koje se nalaze na različitim lokacijama, a izvode o dnevnim promjenama na kojim su iskazane predmetne uplate knjiži Ministarstvo finansija i trezora BiH. Glavni ured na CD-u mjesečno dostavlja podatke o uplaćenim administrativnim taksama evidentiranim u Glavnoj knjizi (tarifni broj od 83 do 98) svim regionalnim centrima-odsjecima za carine, kako bi se po potrebi mogle vršiti naknadne kontrole. Međutim, Uprava nema tehničkih mogućnosti za jednostavne mjesečne provjere o uplatama i sravnjenju

prihoda u Glavnoj knjizi. Najveći problem predstavljaju uplate taksi od strane pravnih lica (najčešće špeditera) za carinske deklaracije. Špediter kad plaća taksu plaća je pod ID brojem registrovanom u matičnoj kući pravnog subjekta. Međutim, uplata više taksi sa tog ID broja, koje se odnose na različite carinske ispostave, predstavlja problem MFT-u da tačno ima uvid koje se uplate odnose na koje carinske ispostave. Posljedica nepostojanja zadovoljavajućeg sistema savršenja prihoda od administrativnih taksi je izloženost riziku od moguće zloupotrebe od strane uplatitelja što, u konačnici, može voditi do manje uplaćenih prihoda.

Sporazum između Ministarstva finansija i trezora BiH i Uprave, u pogledu razmjene podataka koji se tiču uplate fizičkih i pravnih lica na JRT i evidencija koje vodi i održava Uprava, usvojen je 17.08.2021. godine. Sporazumom je predviđeno da će se podaci iz ISFU podsistema prenositi u posebnu evidenciju u obliku sumarnih izvještaja u svrhu kontrole uplata administrativnih taksi. ISFU podsistem može pružiti finansijske informacije o izvršenim uplatama na JRT-u od strane fizičkih i pravnih lica s ciljem unapređenja kontrole uplata administrativnih taksi.

Prinudna naplata taksi: Prema Zakonu o administrativnim taksama¹⁹ postupak prinudne naplata se vrši po propisima entiteta o prinudnoj naplati poreza građana, odnosno po istim propisima o prinudnoj naplati poreza od pravnih osoba. Pravo na naplatu takse zastarijeva u roku od dvije godine od dana kada je taksu trebalo platiti. Uprava se prethodnih godina obraćala Ministarstvu finansija i trezora BiH kao i nadležnim poreznim upravama entiteta po pitanju prinudne naplate, ali zbog neusaglašenih entitetskih propisa pitanje naplate administrativnih taksi prinudnim putem još uvijek nije riješeno. Ukazujemo na činjenicu da neusaglašenost pravnih akata može za posljedicu imati zastarjelost ovih potraživanja i gubitak budžetskih sredstava.

Prema raspoloživim informacijama, u 2021. godini nisu preduzimate aktivnosti na naplati taksi prinudnim putem po osnovu neusaglašenosti entitetskih propisa o prinudnoj naplati poreza fizičkim i pravnim licima. Utvrđeni dug po osnovu naplate administrativne takse za period od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine iznosi 110.890 KM. Ukupno stanje duga po predmetnom osnovu na 31.12.2021. godine iznosi 686.850 KM (s 31.12.2020. godine stanje duga po osnovu prinudne naplate administrativnih taksi iznosilo je 575.960 KM). Do kraja završne revizije (juni 2022. godine) nije riješeno pitanje nadležnosti za naplatu i same naplate administrativnih taksi prinudnim putem.

PREPORUKA 3

Potrebno je da Uprava, u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, pronađe rješenje za naplatu taksi prinudnim putem, po osnovu neusaglašenosti entitetskih propisa o prinudnoj naplati poreza fizičkim i pravnim licima, a u cilju nesmetanog načina prikupljanja taksi od strane fizičkih i pravnih subjekata.

5.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 172.057.269 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 183.051.873 KM.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 13/07, 3/08, 42/08, 3/10, 98/12, 15/14, 78/04, 32/17, 53/17, 62/17 i 73/17

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (119.493 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (171.937.776 KM), obaveze prema dobavljačima (4.494.969 KM), obaveze prema zaposlenima (6.296.967 KM) i kratkoročna razgraničenja (299.117.KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

Vanbilansna evidencija: Uprava vodi vanbilansnu evidenciju za koju se također sastavlja bilans stanja-vanbilansno, koji je sastavni obrazac u setu finansijskih izvještaja. U vanbilansnoj evidenciji iskazana su sredstva bivših entitetskih carinskih uprava i zamijenjeni stari dijelovi informatičke opreme i autodijelova. Ukupna knjigovodstvena vrijednost imovine u vanbilansnoj evidenciji na 31.12.2021. godine je 14.597.722 KM i predstavlja neotpisanu vrijednost stalnih sredstava u okviru vanbilansne aktive. U Okviru vanbilansne pasive iskazano je stanje izvora stalnih sredstava u iznosu od 14.597.722 KM, koliko iznosi neotpisana vrijednost stalnih sredstava.

Uprava se u 2021. godini, a i ranijih godina, obraćala entitetskim vladama za donošenje adekvatne odluke na osnovu koje bi se stalna sredstva isknjižila iz njihovih evidencija i uknjižila u bilansne pozicije u okviru Glavne knjige MFT-a BiH. Prema raspoloživim informacijama, oprema iz evidencije stalnih sredstava koja je pripadala Carinskoj službi Brčko distrikta BiH, kao i građevinski objekti građeni donatorskim sredstvima Delegacije EK, a koje je Uprava prethodnih godina evidentirala u vanbilansnoj evidenciji, 2017. godine su uknjiženi u bilansne evidencije Uprave. U skladu sa Odlukom Vlade Republike Srpske, u septembru 2019. godini izvršen je prijenos prava vlasništva nad dijelom pokretne imovine bivše Republičke uprave carina na Upravu, nabavne vrijednosti 3.916.403 KM (knjigovodstvene vrijednosti 20.671 KM). Sredstva su preknjižena iz vanbilansne u bilansnu evidenciju stalne imovine Uprave.

U cilju usaglašavanja stanja stalnih sredstava bivše Carinske uprave Federacije BiH, Uprava je preduzimala aktivnosti koje su rezultovale Zaključkom Vlade Federacije BiH, te je imenovana radna grupa sa zadatkom da sa predstavnicima Uprave usaglase stanja koja se vode u knjigovodstvenim evidencijama Federalnog ministarstva finansija i Uprave. Usaglašavanje evidencije je u toku.

Na 31.12. 2021. godine sadašnja vrijednost stalnih sredstava bivše Republičke uprave carina, koja se vode vanbilansno, iznosi 9.607.021 KM (od čega građevinski objekti 8.863.204 KM i zemljište 743.817 KM).

Iako Uprava vodi vanbilansnu evidenciju za preuzetu pokretnu i nepokretnu imovinu, s obzirom na protok vremena, potrebno je da u saradnji sa Pravobranilaštvom BiH preduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Sporazumom ovaj dugogodišnji problem riješio.

Popis sredstava i obaveza

Uprava je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Redovan godišnji popis je proveden nakon donošenja odluke direktora o provođenju popisa, uputstva o redovnom godišnjem popisu te formiranja komisija u regionalnim centrima i Centralne popisne komisije u sjedištu Uprave. Komisije su uradile pojedinačne izvještaje o popisu stalnih sredstava na 31.12.2021. godine.

Centralna popisna komisija je 18.02.2022. godine sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i obaveza, koji je usvojilo rukovodstvo Uprave. Stvarno stanje sredstava i obaveza usklađeno je sa knjigovodstvenim stanjem. Popisom stalnih sredstava nije utvrđen manjak niti višak stalnih sredstava. Obračun amortizacije izvršen je pojedinačno po svakom stalnom sredstvu.

Odlukom direktora od 25.02.2022. godine prihvaćeni su rezultati popisa i način knjiženja rashoda opreme, starih rezervnih dijelova i materijala i sitnog inventara. Na osnovu odluke o rashodovanju izvršena su knjiženja u poslovnim knjigama Uprave.

Izvršen je popis oduzete robe za period od 01.07.2020. do 31.12.2021. godine, sačinjen Izvještaj o godišnjem popisu na 31.12.2021. godine i 15.04.2022. godine dostavljen direktoru Uprave. U Izvještaju je naveden prijedlog mjera za postupanje sa oduzetom robom u dijelu gdje su se utvrdila odstupanja stvarnog stanja u odnosu na stanje upisano u evidencijskim knjigama.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu Upravi je odobreno 2.458 zaposlenih. Na 31.12.2021. godine Uprava je imala 2.424 zaposlenih, od čega je 2.243 zaposleno na neodređeno vrijeme, a 181 na određeno vrijeme²⁰.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovano je ukupno 2.901 radno mjesto (2.887 zaposlenih u Upravi i 14 zaposlenih u Upravnom odboru Uprave).

Zbog obaveze pribavljanja saglasnosti za popunu upražnjenih radnih mjesta i dužine trajanja cjelokupne procedure, Uprava nije mogla u 2021. godini popuniti upražnjena radna mjesta do budžetom odobrenog broja zaposlenih. Također, zbog neusvajanja budžeta BiH za 2021. godinu i neodobravanja zapošljavanja od strane Vijeća ministara BiH, Uprava nije mogla izvršiti zapošljavanje osoba u redovnom postupku, što za posljedicu ima da se Uprava izlaže riziku kršenja propisa u oblasti zapošljavanja.

Na zahtjev za zapošljavanje 80 zaposlenika (podnesen u martu 2021. godine) i 85 državnih službenika (podnesen u maju 2021. godine), pribavljena su pozitivna mišljenja MFT BiH, na osnovu kojih su *zatražena odobrenja Vijeća ministara BiH*, a povodom kojih, ni nakon više upućenih urgencija, do danas Vijeće ministara nije dostavilo odgovor Upravi.

Zapošljavanje na neodređeno vrijeme: U periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine primljena su tri državna službenika na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa. Za prijem državnih službenika postoji saglasnost Vijeća ministara BiH. Procedura zapošljavanja je provedena u 2020. godini, ali prijem zaposlenih je trajao duži vremenski period iz razloga jer su se čekale sigurnosne provjere kako bi isti bili postavljeni na radna mjesta državnih službenika. Jedna osoba je eksterno premještena iz Ministarstva finansija i trezora BiH, druga je direktno preuzeta iz MUP-a RS, tri osobe su se vratile sa neplaćenog odsustva.

Odlasci iz službe: Prema predloženoj dokumentaciji možemo konstatovati da je u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine u Upravi prestao radni odnos za 107 zaposlenih i to zbog:

²⁰ Podaci iz Obrasca 4.1. finansijskih izvještaja za 2021. godinu

sticanja uslova za starosnu penziju (57), sticanja uslova za invalidsku penziju (1), sporazumnog prestanka radnog odnosa (9), izricanja disciplinske mjere prestanka radnog odnosa (7), isteka perioda angažovanja zaposlenika sa VSS na osnovu saglasnosti Agencije za državnu službu BiH (19) i slučaja smrti (14).

Prijem zaposlenih na određeno vrijeme: U Upravi je tokom 2021. godine bio angažovan 161 zaposlenik po ugovoru o radu na određeno vrijeme bez prethodno provedene konkursne procedure, s tim da je 55 prvi put angažovano u 2021. godini, a ostali su već radili u prethodnom periodu po istom osnovu. Ugovori se obnavljaju mjesečno ili tromjesečno. Prema Zakonu o radu institucija BiH, poslodavac može bez provođenja konkursne procedure izvršiti prijem u radni odnos zaposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja obima posla i iznenadnog odsustva zaposlenika nije moguće pravovremeno provesti javni oglas. Međutim, evidentno je da je većina zaposlenih putem ugovora o radu na određeno vrijeme angažovana više od tri mjeseca i u Upravi radi duži niz godina, s tim da su se pravili kraći prekidi radnog odnosa.

Također, sa 31.12.2021. godine u Upravi je bilo zaposleno 14 osoba na radnim mjestima državnih službenika na određeno vrijeme uz saglasnost Agencije za državnu službu BiH zbog hitnosti posla. U toku godine, po ovom osnovu su radile ukupno 34 osobe, a od tog broja 10 osoba je prvi put bilo zaposleno u 2021. godini, 14 osoba je radilo po istom osnovu i u 2020. godini, a ostalih 10 osoba je u Upravi bilo angažovano po osnovu ugovora o djelu. Ugovori se obnavljaju tromjesečno. Ističemo da je osam osoba imalo obnovljenu saglasnost Agencije za državnu službu BiH, na vremenski period od po tri mjeseca, a radile su tokom dvije godine sa kraćim prekidom. U članu 28. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH stoji da radni odnos na određeno vrijeme može trajati najduže devet mjeseci (osim u slučaju bolovanja ili porodijskog odsustva koji nisu navedeni kao razlozi za prijem na određeno vrijeme), uz pribavljenu saglasnost Agencije za državnu službu BiH za popunu radnog mjesta državnog službenika, Agencija za državnu službu BiH je u svom mišljenju od 28.09.2018. godine navela da institucije trebaju samo kod prvog zapošljavanja na radnom mjestu državnog službenika do tri mjeseca bez javnog oglasa dostaviti detaljno obrazloženje kako bi na osnovu istog dala svoju saglasnost, ali da u slučaju produženja radnog angažmana maksimalno do devet mjeseci, nije potrebno slati novu saglasnost. Dakle, u konkretnom slučaju možemo izvesti zaključak da je Agencija za državnu službu BiH za devet osoba, kroz svoje dvije saglasnosti, dala odobrenje da iste osobe budu angažovane po navedenom osnovu na period od 18 mjeseci umjesto maksimalno devet mjeseci kako je to Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH definisano. *Cijeneći dinamičnu fluktuaciju zaposlenih tokom godine, kao i kompleksnost i specifičnost institucije, te činjenicu da Upravi nisu uvaženi zahtjevi za zapošljavanje redovnim putem na neodređeno vrijeme i dalje smatramo da zapošljavanje putem ugovora o radu na određeno vrijeme bez provedene konkursne procedure, u situacijama kada je teško potvrditi ispunjenost uslova u pogledu hitnosti, nije u skladu sa navedenim propisima i predstavlja netransparentan način zapošljavanja.*

PREPORUKA 4

Uprava je dužna da prilikom zapošljavanja putem ugovora o radu na određeno vrijeme postupa u skladu sa relevantnim propisima koji regulišu postupak zapošljavanja, poštujući principe zakonitosti i transparentnosti.

Interni premještaji: Postupak premještaja zaposlenih unutar Uprave je uređen Pravilnikom o premještaju zaposlenih u Upravi²¹. Prema navedenom pravilniku vrši se premještaj zaposlenog izmjenom rješenja o radu sa jednog na drugo, isto ili slično radno mjesto, u skladu sa objektivno utvrđenim potrebama službe. Pod pojmom slično radno mjesto kod premještaja državnog službenika i zaposlenika podrazumijeva se radno mjesto za jedan nivo više ili niže u odnosu na radno mjesto na koje je zaposleni raspoređen, a za koje ispunjava uslove propisane aktom o unutrašnjoj organizaciji. Sa 31.12.2021. godine u Upravi je interno premješteno 257 zaposlenih. Postoje slučajevi trajnih i privremenih premještaja, a rješenja se obnavljaju mjesečno ili tromjesečno. Internim premještajem većina zaposlenih je unaprijeđena sa npr. radnog mjesta stručni saradnik na viši stručni saradnik, stručni saradnik ili viši stručni saradnik na radno mjesto stručni savjetnik itd. S druge strane, postoje slučajevi kada su zaposleni raspoređeni na niže rangirano ili slično radno mjesto. U takvim slučajevima zaposleni su se žalili Odboru državne službe za žalbe. Sa 31.12.2021. godine je bilo ukupno 14 žalbi. Uočili smo slučajeve gdje su se vršili interni premještaji na radno mjesto koje je dva ili tri nivoa više u odnosu na radno mjesto na koje je zaposleni raspoređen, npr. premještaj sa pozicije stručnog saradnika na poziciju stručnog savjetnika ili šefa odsjeka/grupe.

Interni premještaji po nalogu direktora: Uprava je vršila interne premještaje po nalogu direktora Uprave zbog potreba posla pri čemu je zaposleni zadržavao postojeće rješenje i visinu plaće, a upućivan je na radno mjesto koje nije predviđeno sistematizacijom ili je popunjeno u odnosu na radno mjesto predviđeno sistematizacijom. Ovakav način premještanja zaposlenih nije u skladu sa Pravilnikom o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima uprave koji regulišu pitanje dodatka za pripadajuće radno mjesto. Postoje slučajevi gdje zaposleni primaju dodatak na plaću, a premještaju se na radno mjesto za koje nije predviđen dodatak na plaću i obratno, gdje zaposleni ne primaju dodatak na plaću, a premještaju se na radno mjesto za koje je predviđen dodatak na plaću, čime je narušen princip "ista plaća za isto radno mjesto". Uzrok ovakvih premještaja je neadekvatan Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji koji ne predviđa potreban broj radnih mjesta u pojedinim organizacionim jedinicama, te se u tom slučaju ne može izvršiti izmjenom rješenja, već nalogom o premještaju uz zadržavanje postojećeg rješenja. Ukupno se na ovaj način interno premjestilo 24 zaposlenih. U nalogima koji se mjesečno produžavaju stoji da će se poslovi obavljati privremeno, s tim da pojedini zaposlenici godinama rade po navedenom osnovu. Također, bilo je više slučajeva da se zaposlenik nalogom direktora premjesti na radno mjesto državnog službenika kako bi stekao iskustvo sa visokom stručnom spremom.

PREPORUKA 5

Preporučujemo Upravi da pitanje primanja dodatka, u slučaju internih premještaja sa radnog mjesta bez dodatka na radno mjesto za koje je predviđena isplata dodatka i obratno, reguliše izmjenama ili dopunama internih pravila.

Privremeno obavljanje poslova: Uprava je u skladu sa aktom Agencije za državnu službu BiH odobravalala rješenjem privremeno obavljanje poslova visoke stručne spremlje zaposlenicima koji obavljaju poslove sa srednjom stručnom spremom, a koji su u međuvremenu stekli visoku stručnu spremu. Na ovaj način su sa 31.12.2021. godine raspoređena 74 zaposlena, a isplata plaća je vršena u visini plaće srednje stručne spremlje. Bilo je više slučajeva gdje se odobravalalo privremeno obavljanje poslova visoke stručne spremlje u trajanju od dvije godine izdavanjem dva rješenja.

²¹ Pravilnik broj 02-2-2630/14 od 24.10.2014. godine

Kada je riječ o obavljanju poslova drugog radnog mjesta bez naknade, a radi sticanja radnog iskustva, ukazujemo na to da se predmetna situacija odnosi na slučajeve vezane za zaposlenike koji su raspoređeni na radnim mjestima srednje stručne spreme, a koji su stekli viši stepen stručne spreme. Rješenja o obavljanju poslova drugog radnog mjesta su donesena na osnovu člana 25. stav (4) Zakona o upravi za indirektno oporezivanje. Također, u obrazloženju rješenja je navedeno da je u postupku donošenja rješenja cijjenjena i Informacija²² i stav Agencije za državnu službu po predmetnom pitanju.

PREPORUKA 6

Uprava je dužna pri rasporedu osoblja na radna mjesta dosljedno primjenjivati propise koji regulišu radnopravni status zaposlenih.

Neplaćeno odsustvo: Pravo na neplaćeno odsustvo regulisano je Odlukom Vijeća ministara BiH o uslovima za korištenje prava na neplaćeno odsustvo i na rad sa skraćenim vremenom. Sa 31.12.2021. godine 20 zaposlenih Uprave je na neplaćenom odsustvu uglavnom zbog obavljanja poslova u drugim organima vlasti, imenovanja na pozicije i sl. Nakon završetka višegodišnjeg mandata omogućen im je povratak u matičnu instituciju, međutim, postoji rizik da matična institucija u trenutku povratka zaposlenih ne bude imala realnu potrebu za istim. Određen broj rješenja za neplaćeno odsustvo datira iz 2008, 2015, 2016. pa sve do 2021. godine.

Ugovori o djelu: Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2021. godini su realizovani u neto iznosu od 194.693 KM i isti su u odnosu na prethodnu godinu veći za 17.381 KM. Planirani budžet

Uprava je angažovala osobe po osnovu ugovora o djelu za poslove koji se nalaze u opisu poslova postojećih radnih mjesta, a predmet ugovora nije posao koji ima određeni rezultat.

za ove namjene iznosio je 207.300 KM. U 2021. godini bilo je angažovano ukupno 39 osoba u periodu od mjesec do godinu, a izdaci po ovom osnovu isplaćeni su na mjesečnom nivou u rasponu od

100 KM do 1.000 KM. Ugovori o djelu zaključivani su za poslove iz oblasti informacionih tehnologija, javnih nabavki, vođenje prvostepenih upravnih postupaka koji se odnose na postupak registracije, obavljanje poslova za potrebe Sektora za poslovne usluge, Sektora za carine i Odsjeka za upravljanje i održavanje objekata Uprave i graničnih prijelaza, finansijsko praćenje projekta izgradnje graničnih prijelaza, poslove pripreme i organizacije obuke i sl. Navedeni poslovi su uglavnom isti ili slični poslovima redovnih radnih mjesta, a predmet ugovora nije određeni posao, odnosno konkretna zaokružena cjelinu koja za rezultat ima određeni proizvod. Angažovanje po osnovu ugovora o djelu prisutno je u dužem vremenskom periodu i pored preporuka revizije u ranijem periodu. S tim u vezi, 17 osoba angažovanih po osnovu ugovora o djelu bilo je angažovano i u prethodnoj godini. Također, jedan broj angažovanih osoba po osnovu ugovora o djelu bio je u toku godine angažovan i po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme.

Tokom obavljanja završne revizije prezentovani su nam dokazi da je početkom 2022. godini broj angažovanih po osnovu ugovora o djelu smanjen na 13 osoba.

Uvažavajući činjenicu da je Upravi u 2021. godini onemogućeno zapošljavanje novih izvršilaca radi završetka na upražnjenim radnim mjestima, što otežava organizovanje rada uslijed nedostatka izvršilaca, ipak smatramo da je praksa angažovanja osoba putem ugovora o djelu

²² Broj: 01-50-946-1/11 od 23.12.2011. godine

netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor. Ovakav angažman bi eventualno bio opravdan u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno.

7. JAVNE NABAVKE

Uprava je donijela Plan javnih nabavki za 2021. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama²³. Za svaki postupak javne nabavke, odlukom direktora, formirana je komisija koja provodi postupke javnih nabavki. Prilikom formiranja komisije za javne nabavke vodilo se računa da se poštuje princip razdvajanja dužnosti u pojedinim fazama postupka kako je to definisano internim Pravilnikom o javnim nabavkama Uprave. S obzirom na to da se poslovanje Uprave tokom cijelog perioda 2021. godine odvijalo na osnovu tromjesečnih odluka o finansiranju uslijedilo je devet izmjena i dopuna prvobitno donesenog Plana. Navedene izmjene i dopune su objavljene na web stranici Uprave i portalu javnih nabavki.

U smislu realizacije preporuke revizije za unapređenje praćenja realizacije ugovora, pokrenute su određene aktivnosti, koje su u završnoj fazi, a radi se na implementaciji izrađene programske aplikacije. Aplikacija će omogućiti praćenje realizacije zaključenih okvirnih sporazuma/ugovora u pogledu količine, vrijednosti, te vremenskog perioda na koji su zaključeni. U aplikaciju se vrši testno unošenje određenih ugovora, a u planu je da ista bude u funkciji u 2022. godini.

Prema prezentovanim podacima²⁴, Uprava je u 2021. godini provela 156 postupaka javnih nabavki. Od navedenog broja, Uprava je provela 31 otvoreni postupak u vrijednosti od 11.772.432 KM, 17 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 440.455 KM, šest pregovaračkih postupaka bez objave obavijesti u vrijednosti od 122.807 KM i sedam postupaka u skladu s Aneksom II, dio B u vrijednosti od 215.955 KM. Osim navedenog, Uprava je putem direktnog sporazuma izvršila nabavke u vrijednosti od 238.419 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je **12.790.068 KM** (12.729.502 KM iz tekućih izdataka i 60.566 KM iz kapitalnih izdataka).

Na osnovu pregledanih procedura javnih nabavki vezanih za nabavku uredskog materijala i papirne galanterije (195.379 KM), usluga štampanja CT obrazaca (38.362 KM), usluge štampanja obrazaca i osnovnih knjiga evidencije (40.000 KM), usluga obnova licenci i održavanja za softvere, lot VII - godišnje održavanje i podrška proizvođača za sistem PKI Uprave (230.765 KM), usluga održavanja aplikacije Glavne knjige Jedinog računa i informacionog sistema za praćenje ostalih prihoda (58.266 KM), nabavka i isporuka muškog/ženskog zimskog službenog odijela - lot 2 (122.218 KM), nabavka i isporuka carinskog užeta (32.400 KM), nabavka usluga osiguranja od odgovornosti za nastalu štetu u slučaju izdavanja i upotrebe digitalnih potvrda (165.000 KM) i nabavke izvođenja radova rekonstrukcije saobraćajne signalizacije na GP Kamensko (98.890 KM), nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci²⁵.

Uvidom u realizaciju ukupno pokrenutih postupaka javnih nabavki te testiranjem procedura značajnijih okončanih postupaka javnih nabavki koji se odnose na nabavku dijelova i vršenje

²³ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

²⁴ Podaci iz sistema e-nabavke i tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

²⁵ Iznosi su bez PDV-a

usluga održavanja ostalih motornih vozila Regionalnog centra Mostar (40.000 KM) i nabavka metalnih carinskih plombi (99.600 KM), utvrđeni su nedostaci koje navodimo u nastavku.

7.1. Nabavka usluge štampanja i isporuke akciznih markica

Na osnovu Odluke direktora odobreno je provođenje otvorenog postupka, sa međunarodnom objavom, za vršenje usluga štampanja i isporuke akciznih markica za obilježavanje duhanskih prerađevina, alkoholnih pića, voćne prirodne rakije i vina, obilježavanje kafe uz zaključivanje okvirnog sporazuma i primjenu e-aukcije. Obavještenje o javnoj nabavci i tenderska dokumentacija objavljeni su na portalu javnih nabavki. Kriterij za dodjelu okvirnog sporazuma je bila najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude. U odluci o obavještenju i tenderskoj dokumentaciji navedeno je da procijenjena vrijednost nabavke na godišnjem nivou iznosi 2.500.000 KM (bez PDV-a), a za tri godine 7.500.000 KM (bez PDV). Tendersku dokumentaciju je preuzelo 20 potencijalnih ponuđača, a do roka za dostavljanje ponuda pristigla je samo jedna ponuda. Blagovremeno je dostavljena samo jedna ponuda ponuđača „Grafotisak” d.o.o. Grude. U postupku evaluacije dostavljene ponude, Komisija je utvrdila da je ponuđač „Grafotisak” d.o.o. Grude uz ponudu dostavio sve dokaze tražene tenderskom dokumentacijom.

Komisija za javne nabavke je 28.09.2021. godine od Upravnog odbora Uprave zaprimila Izvještaj o pregledu prostorija ponuđača „Grafotisak” d.o.o. Grude i konstatovala da su kod ponuđača Grafotisak d.o.o. ispunjeni posebni uslovi za štampanje markica i potrebna zaštita. Nakon toga, ponuda ponuđača je ocijenjena kao prihvatljiva i može biti predmet vrednovanja po kriteriju utvrđenom tenderskom dokumentacijom. S obzirom na to da je u ovom postupku predviđeno provođenje e-aukcije, a da je pristigla jedna prihvatljiva ponuda, postupak se okončao u skladu sa članom 69. Zakona o javnim nabavkama. Komisija je predložila direktoru da se izvrši izbor i dodjela okvirnog sporazuma ponuđaču „Grafotisak” d.o.o. Grude koji je ponudio ukupnu cijenu ponude za period od tri godine u iznosu od 7.496.040 KM. Prijedlog Komisije je prihvaćen i donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Nakon pribavljenog Mišljenja Pravobranilaštva BiH zaključen je okvirni sporazum sa početkom primjene od dana isteka prethodnog okvirnog sporazuma (počev od 24.10.2021. godine). Iz raspoloživih informacija obostrano potpisivanje ugovora je izvršeno 29.10.2021. godine. Pribavljena je безусловna bankarska garancija za dobro izvršenje ugovora u skladu sa zaključenim okvirnim sporazumom i ugovorom za prvu godinu važenja okvirnog sporazuma.

Izabrani ponuđač je bio isporučilac predmetnih usluga i u prethodnom, trogodišnjem periodu, zaključno sa 23.10.2021. godine, nakon čega je stupio na snagu novi trogodišnji okvirni sporazum, bez promijenjenih cijena i obima usluge. S obzirom na zakonsku obavezu Uprave da u skladu sa važećim propisima osigura pravovremeno potrebnu količinu akciznih markica ukazujemo na potencijalni rizik zbog oslanjanja na samo jednog dobavljača. Uzimajući u obzir navedeno, smatramo da bi Uprava trebala analizirati razloge preuzimanja tenderske dokumentacije, a nedostavljanja ponude od strane drugih subjekata koji su preuzeli tendersku dokumentaciju. Naime, Uprava nema spoznaje o razlozima potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju, a nisu dostavili ponude, niti su upućivali bilo kakva dodatna pitanja ili žalbe na uslove iz tenderske dokumentacije. Smatramo da bi bilo svrsishodno osmisliti način animiranja i drugih ponuđača čime bi se umanjio rizik od ovisnosti nabavke predmetne usluge od jednog dobavljača u određenom roku i obimu.

7.2. Nabavka dijelova i vršenja usluga održavanja ostalih motornih vozila RC Mostar

Nabavka je provedena otvorenim postupkom. Procijenjena vrijednost okvirnog sporazuma koji se planira zaključiti na dvije godine iznosila je 40.000 KM. Postupak je pokrenut 09.02.2021. godine, a do predviđenog roka za dostavu ponuda zaprimljene su dvije ponude. Drugoplasirani ponuđač je dostavio ponudu u iznosu od 95.853 KM, a izabrani ponuđač u iznosu od 28.488 KM. Sa izabranim ponuđačem je 30.07.2021. godine zaključen okvirni sporazum u periodu važenja od dvije godine na iznos procijenjene vrijednosti od 40.000 KM. Izabrani ponuđač je i u prethodnom periodu pružao usluge održavanja ostalih motornih vozila Regionalnog centra Mostar. Tehnička specifikacija je, između ostalog, sadržavala i dijelove kao što su prednji far, vjetrobransko staklo, kardan, vrata, branik, zadnje staklo, zamajac, kompresor klime i druge dijelove za koje postoji manja vjerovatnoća da će se ugrađivati tokom perioda važenja ugovora. Provjerom cijena kod izabranog ponuđača konstatovali smo da je izabrani ponuđač za navedene dijelove ponudio cijene koje su daleko ispod tržišnih odnosno cijene koje su neprirodno niske (npr. zamajac 15 KM, kompresor klime 150 KM, vrata 60 KM, kardan 70 KM itd.).

Zakonom o javnim nabavka BiH je definisano da ako ugovorni organ ocijeni da je ponuđena cijena neprirodno niska, pismeno će od ponuđača zahtijevati da obrazloži ponuđenu cijenu. Ako ponuđač ugovornom organu ne ponudi osnovano obrazloženje, koje može, između ostalog, sadržavati i poređenje s cijenama na tržištu, ugovorni organ će odbaciti ponudu. U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama ponuđaču je dostavljen upit o neprirodno niskoj cijeni. Izabrani ponuđač je u obrazloženju za ponuđenu cijenu naveo da su cijene realne te da se iste mogu provjeriti na web stranici i u njihovom prodajnom centru, što komisija nije učinila te je prihvatila obrazloženje i dala preporuku da se ugovor dodijeli navedenom ponuđaču. S obzirom na to da odabrani ponuđač nije dostavio adekvatno poređenje sa cijenama na tržištu te da su ponuđene cijene daleko ispod tržišnih smatramo da je bilo osnova da se navedena ponuda odbaci zbog neprirodno niske ponuđene cijene.

PREPORUKA 7

Uprava treba više pažnje posvetiti sačinjavanju tehničkih specifikacija u okviru tenderske dokumentacije kako bi ista bila nediskriminatorna i osigurala aktivnu i pravičnu konkurenciju te prilikom evaluacije ponuda postupati u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

7.3. Nabavka metalnih carinskih plombi

Uprava je Odlukom o pokretanju postupka javne nabavke od 29.07.2021. godine pokrenula postupak nabavke metalnih carinskih plombi putem otvorenog postupka. Kako su na adresu Uprave pristigle dvije ponude čije su cijene bile značajno veće od planirane vrijednosti, Uprava je 10.09.2021. godine donijela odluku o poništenju postupka javne nabavke. Nova odluka o pokretanju postupka javne nabavke metalnih carinskih plombi putem otvorenog postupka donesena je 14.10.2021. godine. Tendersku dokumentaciju je preuzelo osam ponuđača. U ostavljenom roku je pristigla jedna ponuda. Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda, konstatovano je da je dostavljena jedina ponuda najpovoljnija. Komisija za provođenje postupka javne nabavke metalnih carinskih plombi je dala preporuku direktoru Uprave da donese odluku o dodjeli ugovora i zaključi ugovor u vrijednosti od 99.600 KM (bez obračunatog PDV-a). Uprava je potpisala Ugovor o nabavci i isporuci metalnih carinskih

plombi u vrijednosti od 99.600 KM (bez obračunatog PDV-a) na period od godinu dana od dana potpisivanja ugovora.

Izveštaj o provedenom postupku javne nabavke je objavljen na portalu Agencije za javne nabavke BiH. U Ugovoru o javnoj nabavci metalnih carinskih plombi nije navedena količina i jedinična cijena metalnih carinskih plombi, iako su to bitni elementi ugovora.

PREPORUKA 8

Uprava treba da u Aneksu 5. nacrtu ugovora tenderske dokumentacije nabavke i isporuke metalnih carinskih plombi navede količine i jedinične cijene metalnih plombi, jer su to bitni elementi ugovora.

8. OSTALO

8.1. Upravni odbor Uprave

Realizacija preporuka iz revizionog izvještaja za 2020. godinu

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Uprave za 2021. godinu, sačinio Izveštaj o finansijskoj reviziji kojim je obuhvaćeno i poslovanje Upravnog odbora Uprave (u daljem tekstu: Odbor). U okviru Izveštaja o obavljenoj finansijskoj reviziji Uprave za 2020. godinu su date preporuke i Odboru. Uvidom u preduzete aktivnosti Odbora, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Realizovane preporuke:

- Upravni odbor je vršio obračun i isplate naknada članovima Upravnog odbora u skladu sa Zakonom o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH u visini od 475 KM mjesečno.

Nerealizovane preporuke:

- Upravni odbor nije riješio pitanje angažovanja vanjske revizije, tj. revidiranja prikupljanja i raspodjele prihoda – u toku 2021. godine nije bilo nikakvih aktivnosti po ovom pitanju.
- Nije riješena problematika iz oblasti dodatka na plaću kroz usvajanje novog pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim osobama Uprave.
- Upravni odbor Uprave je jednog državnog službenika primio po javnom oglasu iz 2021. godine, koji je proveden putem Agencije za državnu službu BiH, na osnovu odredbi člana 19. stav (4) i člana 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.

Status i nadležnosti Upravnog odbora

U funkcionisanju Uprave značajna je uloga Upravnog odbora Uprave, kako u kreiranju politike indirektnih poreza tako i u kontinuiranom praćenju efikasnosti i efektivnosti rada Uprave. Pored nadležnosti vezanih za utvrđivanja prijedloga politike i pokretanje pripreme zakonskih propisa u vezi s indirektnim oporezivanjem BiH i informisanja Vijeća ministara BiH, entitetskih vlada i Distrikta o politici i provođenju u vezi s indirektnim porezima i sl., Upravni odbor Uprave

ima značajan uticaj na rad same Uprave kroz svoje nadležnosti u vidu definisanja strateških ciljeva Uprave i ocjene uspješnosti Uprave u postizanju tih ciljeva, odobravanje prijedloga budžeta, odobravanje godišnjeg plana rada, usvajanje izvještaja o radu Uprave i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji koje priprema direktor itd. Upravni odbor Uprave je pravna osoba i za svoj rad odgovara Vijeću ministara BiH. Sastoji se od šest članova koje čine ministar finansija i trezora BiH, ministri finansija Federacije i Republike Srpske i tri stručnjaka za indirektno oporezivanje. Članovi Upravnog odbora Uprave konsenzusom biraju predsjedavajućeg iz reda članova, na mandat od pet godina. Direktor Uprave, predstavnik iz Distrikta i predstavnik Centralne banke imaju status posmatrača u Upravnom odboru Uprave.

U 2021. godini izvršeno je imenovanje novih članova Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje ispred entitetskih vlada. Vijeće ministara BiH još uvijek nije imenovalo člana Upravnog odbora Uprave.

Upravni odbor Uprave još uvijek nije usvojio novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, što ima za posljedicu neriješenu problematiku vezano za zapošljavanje, dodatak na plaću zaposlenih kao i na otežan rad Uprave.

Upravni odbor nije postupio u skladu sa članom 35. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja koji definiše vanjski pregled (angažovanje nezavisne vanjske revizije) da će u periodu od pet godina nakon stupanja na snagu navedenog zakona angažovati usluge vanjskog profesionalnog tijela da izvrši godišnji pregled rada Uprave, kao i ispitivanje prikupljanja i raspodjele prihoda koje vrši Uprava. Naime, ni u 2021. godini nije riješeno pitanje angažovanja vanjske revizije, tj. revidiranja prikupljanja i raspodjele prihoda (nikakvih aktivnosti po ovom pitanju nije bilo iako su prikupljeni prihodi u 2021. godini iznosili 8 milijardi i 446 miliona KM). Upravni odbor Uprave je nastavio vršiti raspodjelu prikupljenih prihoda na osnovu privremenih koeficijenata i nije vršio sravnjenje na kraju 2021. godine, što ponovo kao posljedicu može imati eventualne sudske procese (npr. presuda Suda BiH za izmirenje duga po osnovu raspodjele prihoda).

Budžet i izvršenje budžeta

Na osnovu člana 13. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini²⁶, u budžetu Uprave posebno su planirani troškovi Upravnog odbora Uprave, te je kao poseban program planirano finansiranje Upravnog odbora. Ukupno odobrena sredstva za Upravni odbor u okviru budžeta Uprave za 2021. godinu iznose 488.000 KM, a ista su realizovana u iznosu od 409.110 KM ili 84% u odnosu na odobrena sredstva.

Najznačajniji izdaci se odnose na: bruto plaće i naknade troškova zaposlenih pri Upravnom odboru u iznosu od 342.271 KM i naknade troškova zaposlenih u iznosu od 49.098 KM i ugovorene i druge usluge 14.908 KM.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrdili smo da se u 2021. godini vršio obračun i isplata članovima Upravnog odbora u visini od 475,69 KM mjesečno u skladu sa zaključcima Upravnog odbora od 25.01.2021. godine.

U skladu sa organizacijom i sistematizacijom Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje sistematizovano je 13 radnih mjesta, od čega je sa 31.12.2021. godine bilo zaposleno 10 osoba po ugovoru o radu na neodređeno vrijeme, raspoređenih u tri odjela.

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 i 91/17

Prijem na neodređeno vrijeme: Jedan državni službenik je primljen po javnom oglasu iz 2021. godine, koji je proveden putem Agencije za državnu službu BiH, na osnovu odredbi člana 19. stav (4) i člana 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH. Predmetni članovi definišu postupak prijema državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija Bosne i Hercegovine. Važno je napomenuti da je ovaj postupak različit od redovnog postupka javnog oglašavanja (član 21. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH) u pogledu načina oglašavanja, kraćeg roka za podnošenje prijave, strukture pismenog dijela stručnog ispita i sl. Kako su nas informisali iz Uprave, primijenjene su odredbe o prijenosu ili preuzimanju nadležnosti nakon usmenih konsultacija sa Agencijom za državnu službu BiH, koja je u ime Uprave raspisala javni oglas.

Revizijom smo utvrdili da u toku godine nije bilo izmjene zakonskih propisa u pogledu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti Uprave, što je osnova za primjenu odredbi člana 32.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, a da Uprava nije na bilo koji drugi način dokumentovala ispunjenost pomenutih uslova za primjenu navedenog člana zakona.

I pored činjenice da je Pravilnikom o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještaja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH propisano da će se član 32.a primjenjivati do potpune ili pretežne popune nove institucije ili organizacione jedinice koja preuzima ili na koju se prenose nadležnosti (što je vrlo nejasna formulacija i uzrokuje niz dilema i problema u pogledu njene primjene u praksi), smatramo da je ispunjenje i dokumentovanje ispunjenosti uslova iz člana 1. navedenog pravilnika (osnovana nova institucija ili postojeća preuzela nadležnosti) prioritet odnosno preduslov za primjenu navedene odredbe zakona.

Na osnovu svega navedenog ne možemo potvrditi da su za primjenu odredbi člana 32.a kod procesa zapošljavanja u toku 2021. godine bili ispunjeni svi zakonom i podzakonskim aktima propisani uslovi.

PREPORUKA 9

Uprava, ili Upravni odbor Uprave, treba prilikom pripreme za raspisivanja javnog oglasa za prijem državnih službenika provjeriti i dokumentovati ispunjenost uslova za primjenu relevantnih odredbi Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, kako bi se, shodno karakteristikama upražnjenih pozicija za koje se raspisuje javni oglas, u komunikaciji sa Upravnim odborom Uprave, odabrao odgovarajući postupak za prijem državnih službenika, shodno zakonu i podzakonskim aktima.

8.2. Sudski sporovi

Uprava je u 2021. godini evidentirala 155 sudskih sporova, od čega u svojstvu tužioca istupa u 54 spora, te u 101 sporu istupa u svojstvu tuženog. Ukupni zbir vrijednosti sporova na nivou Uprave (sporovi Glavnog ureda i svih regionalnih centara), u vrijeme pisanja ovog izvještaja (juni 2022. godine), a prema dostavljenim podacima, iznosi 76.669.820 KM. Od navedenog iznosa na potraživanja Uprave otpada 27.269.670 KM, preostali iznos od 49.400.150 KM se odnosi na tužbe protiv Uprave. U poređenju sa prošlogodišnjim podacima, došlo je do smanjenja broja predmeta, ali uvećanja ukupnog zbira vrijednosti svih sporova.

Analiziran je uzorak od četiri predmeta sa najvećim vrijednostima sporova. Uzorak sporova u kojima UIO istupa kao tuženi su Sistem Ecologica Zvornik (v. sp. 6.000.000 KM) radi naknade

štete, Plant Global Inc. BiH (v. sp. 11.699.697 KM) radi naknade štete, MBD – Eurotrg (v. sp. 1.762.753 KM) radi naknade štete i Alpen-mit Široki Brijeg (v. sp. 3.761.016 KM) radi naknade štete. Uzorak u kojem Uprava istupa u svojstvu tužitelja je predmet UNIS AD Derventa (v. sp. 26.296.559 KM) te tri spora. Navedeni sporovi u zbiru potraživanih sredstava nose preko 50% iznosa svih sporova Uprave. Uvidom u navedene predmete, revizija nije našla zamjerke na postupanje klijenta, ali iznova skrećemo pažnju na predmet UNIS AD Derventa, prije svega radi utuženog iznosa, ali i iz razloga što je tužbeni zahtjev iz 2022. godine. S druge strane, osnova za uvid u predmet je postojane potraživanja u stečajnom postupku nad tuženim u 2021. godini, a koje nije ostvareno.

U pogledu problematike sudskih sporova, revizija je utvrdila da 51 aktivni spor datira iz perioda prije 2020. godine (najstariji predmet je iz 2008. godine), što ukazuje na sporost u rješavanju pojedinačnih predmeta. Vrijeme trajanja sudskih postupaka ne zavisi samo od Uprave, ali Uprava u posljednje vrijeme djeluje proaktivno na pribavljanju informacija od Pravobranilaštva BiH u vezi sa statusom sporova te radi na ubrzavanju postupaka u okviru zakonskih mogućnosti. Prikupljanje svih relevantnih i preciznih dokaza i informacija prije početka ili na početku svakog postupka (parnice, stečajnog postupka) može značajno uticati na vrijeme trajanja i ishod istog.

PREPORUKA 10

S obzirom na prirodu poslova iz nadležnosti Uprave, koju uslovljava konstantan priliv predmeta, potrebno je u svakom pojedinačnom predmetu osigurati sveobuhvatno i precizno izjašnjenje u cilju ekspeditivnog provođenja postupka.

8.3. IT revizija

U toku obavljanja IT revizije za 2021. godinu konstatovali smo određene slabosti i nedostatke u područjima: kadrovske popunjenosti, javnih nabavki, Oracle licenci, NCTS sistema, novog poreznog softvera, telekomunikacijske mreže, rezervne lokacije, videonadzora i sl. Detaljniji nalazi i preporuke su prezentovani u Memorandumu o izvršenoj završnoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, a koji, radi opće sigurnosti sistema, nisu sadržani u Izvještaju.

9. KOMENTARI

Uprava je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu. Navedene komentare nismo mogli prihvatiti jer nisu data adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u izvještaju. Međutim, kod zapošljavanja na određeno vrijeme izvršena je manja izmjena u tekstu nalaza i preporuke revizije. Detaljno objašnjenje komentara dato je u Odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, a koji je dostavljen rukovodstvu Uprave i Upravnog odbora Uprave uz konačan Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Upravi za 2021. godinu obavili su: Munevera Baftić – rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju (vođa tima), Nada Laco - viši revizor za finansijsku reviziju (član tima), Nevena Bugarin - viši revizor za finansijsku reviziju (član tima), Enes Alić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Osman Paćuka - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Adnan Muharemagić - revizor za finansijsku reviziju (član tima), Enis Musić - mlađi revizor finansijske revizije (član tima), Neriman Velić - IT revizor (član tima) i Sadmir Teskeredžić – revizor za pravne poslove (član tima).

**Rukovodilac Odjela (vođa tima) za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Tabela III – Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Uprava za indirektno oporezivanje

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	89.051.000	2.179.000	91.230.000	86.880.590	95
Bruto plaće i naknade	60.500.000	1.600.000	62.100.000	61.805.693	100
Naknade troškova zaposlenih	10.570.000	241.000	10.811.000	10.807.491	100
Putni troškovi	475.000		475.000	219.875	46
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	1.299.000	51.000	1.350.000	1.215.535	90
Izdaci za energiju i komunalne usluge	2.088.000	418.000	2.506.000	2.505.917	100
Nabavka materijala	1.493.000	530.000	2.023.000	1.423.925	70
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	616.000		616.000	615.741	100
Unajmljivanje imovine i opreme	2.665.000	107.000	2.772.000	2.748.660	99
Izdaci za tekuće održavanje	6.475.000	-1.605.000	4.870.000	1.960.540	40
Izdaci za osiguranje	400.000	87.000	487.000	472.490	97
Ugovorene i druge posebne usluge	2.470.000	750.000	3.220.000	3.104.723	96
2. Kapitalni izdaci	11.459.000	-2.179.000	9.280.000	0	0
Nabavka zemljišta			0	0	
Nabavka građevina	8.400.000		8.400.000	0	0
Nabavka opreme	759.000	-759.000	0	0	
Nabavka ostalih stalnih sredstava	2.300.000	-1.420.000	880.000	0	0
Rekonstrukcija i investiciono održavanje			0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	100.510.000	0	100.510.000	86.880.590	86
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	63.881.984	63.881.984	16.879.784	26
Nabavka zemljišta		105	105		
Nabavka građevina		61.055.491	61.055.491	16.431.522	
Nabavka opreme		2.162.575	2.162.575		
Nabavka ostalih stalnih sredstava		12.728	12.728		
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	651.084	651.084	448.262	69
6. Novčane donacije	0	2.580.733	2.580.733	2.506.428	97
Putni troškovi		74.305	74.305		
Nabavka građevina	0	2.506.428	2.506.428	2.506.428	100
7. Programi posebne namjene	0	7.150	7.150	0	0
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	7.150	7.150	0	0
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	100.510.000	66.469.867	166.979.867	106.266.802	64

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2022. godine.

Direktor
Miro Džakula

Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Uprava za indirektno oporezivanje

Tabela II

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	119.493	1.526.580	8
Novčana sredstva	0		
Kratkoročna potraživanja	119.493	1.526.580	8
Kratkoročni plasmani	0		
Interni finansijski odnosi	0		
Zalihe	0		
Kratkoročna razgraničenja	0		
2. Stalna sredstva	171.937.776	154.682.207	111
Stalna sredstva	258.487.268	232.555.748	111
Ispravka vrijednosti	86.549.492	77.873.541	111
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	171.937.776	154.682.207	111
Dugoročni plasmani	0		
Dugoročna razgraničenja	0		
UKUPNO AKTIVA (1+2)	172.057.269	156.208.787	110

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	11.114.096	19.550.460	57
Kratkoročne tekuće obaveze	4.518.013	6.433.459	70
Kratkoročni krediti i zajmovi	0		
Obaveze prema zaposlenima	6.296.967	6.177.444	102
Interni finansijski odnosi	0		
Kratkoročna razgraničenja	299.117	6.939.556	4
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	171.937.776	154.682.207	111
Izvori sredstava	171.937.776	154.682.207	111
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	183.051.873	174.232.667	105

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo _____ 2022. godine

Direktor
Miro Džakula

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Uprava za indirektno oporezivanje

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi		0	0	32.481.554	#DIV/0!
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika		0	0	146.125	#DIV/0!
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga		0	0	32.325.917	#DIV/0!
Novčane kazne (neporezne prirode)		0	0	9.512	#DIV/0!
2. Tekući transferi i donacije	215.000		215.000	2.506.428	1166
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	215.000		215.000	2.506.428	1166
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti		0	0	0	
Domaće donacije		0	0	0	
3. Kapitalni primici		0		70	#DIV/0!
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava		0		70	#DIV/0!
Primici od finansijske imovine		0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja		0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja		0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	215.000	0	215.000	34.988.052	16274

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2022. godine

Direktor
Miro Džakula

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Uprave za indirektno oporezivanje** (u daljem tekstu: Uprava) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2021. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Uprave.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Direktor

Miro Džakula